

Príloha: Odpočet krátkodobých úloh (2021 – 2023) Akčného plánu pre implementáciu Stratégie adaptácie na zmenu klímy (ku dňu 31. marca 2024)

č. úlohy	úloha	gescia	zdroje financovania	termín	indikátor/pomocný indikátor	plnenie (stav ku 31.03.2024 + stručný popis)	Symbol ↑/↓/V/O
Prierezové opatrenie 1: Posilnenie politického a legislatívneho rámca adaptácie a efektívne nastavenie finančných mechanizmov pre implementáciu adaptačných opatrení							
PO.1	Hodnotiaca správa (klimatický audit) politik a legislatívy spojená s návrhom opatrení, posúdenie možnosti zavedenia inštitútu „Klimatickej doložky“ do legislatívnych pravidiel.	MŽP SR v spolupráci s MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2021	– Vypracovanie správy – Počet navrhnutých opatrení	Popis stavu: V súčasnej legislatíve neexistujú zákony a iné všeobecne záväzné predpisy, ktoré by priamo určovali práva a povinnosti týkajúce sa zmierňovania dôsledkov zmeny klímy a adaptácie. Chýba komplexný zákon so zameraním na zmenu klímy. Zmena klímy a adaptácia sa v legislatíve rieši sektorovo a nie medzisektorálne, ako to navrhovala ešte Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Obec alebo mesto nemá podľa zákona žiadnu povinnosť zapracovať tému zmeny klímy do rozvojových plánov (PHSR, územný plán). Bližšie informácie a prehľad legislatívy v sídelnom prostredí popisuje dokument Posúdenie súčasného legislatívno-regulačného rámca SR. Od roku 2017 sa realizuje podpora prostredníctvom <u>vyhlášky MPRV SR č. 226/2017 Z. z. o poskytovaní podpory v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov</u>, v rámci ktorej sa poskytuje zvýšená sadzba pre subjekty, ktoré uplatňujú prírode blízkeho hospodárenia v lesoch. Opatrenia: Nový návrh zákona o krajinnom plánovaní, ktorý bude zahŕňať aj adaptáciu na zmenu klímy, a podľa ktorého dokumentácia krajinného plánovania bude musieť obsahovať aj opatrenia na zmierňovanie dôsledkov zmeny klímy k dátumu odpočtu (31.03.2024) zatiaľ nebol zaradený do programu hlasovania v Národnej rade SR. Ukončuje sa legislatívny proces vyhodnotenia medzirezortného pripomienkového konania Od 01.01.2022 sú účinné úpravy k vyhláške MPRV SR, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MPRV SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení vyhlášky MPRV SR č. 15/2015 Z. z., v ktorej sú doplnené ustanovenia týkajúce sa podrobností o prírode blízkom hospodárení v lesoch, prebudove lesa na prírode blízke hospodárenie v lesoch vrátane osobitných prípadov prebudovy lesa. Je pripravený strategický dokument „<i>Národný lesnícky program SR pre obdobie rokov 2025 – 2030</i>“, ktorý nastavuje oblasti zamerania štátnej lesníckej politiky a zohľadňuje aj oblasť adaptácie lesov na zmenu klímy. Na nadchádzajúcom zasadnutí Rady vlády pre Európsku zelenú dohodu bude členom Rady odporúčané posúdenie možnosti zavedenia inštitútu "Klimatickej doložky" do legislatívnych pravidiel. Kvantifikácia indikátora: 1 vypracovaná správa	↑
PO.2	Implementovať adaptáciu ako prioritu pre pripravovanú SPP a pripravovanú Partnerskú dohodu pre obdobie 2021 – 2027.	MIRRI v spolupráci s MŽP SR, MPRV SR a MF SR	Disponibilné prostriedky	31.12.2021	Počet opatrení/Alokácie na adaptačné opatrenia a intervencie	Popis stavu: V rámci Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2027 a schváleného dokumentu Program Slovensko, cieľa politiky 2 – Zelenšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovým čistým obsahom uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility je Špecifický cieľ 2.4: podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizika a odolnosti proti katastrofám. Program Slovensko na roky 2021 – 2027 bol schválený dňa 22.11.2022. V rámci Strategického plánu SPP 2023-2027 je intervencia zameraná na investície na zníženie skleníkových plynov a na využívanie obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom Špecifického cieľa 4: Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znížením emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj k podpore udržateľnej energie. Opatrenia zamerané na adaptáciu na zmenu klímy v oblasti lesného hospodárstva:• Podpora prírode blízkeho hospodárenia v lesoch• Ozdravné opatrenia• Vodozádržné opatrenia• Kompenzácie v 5. stupni ochrany prírody na územiach NATURA 2000• Leso-environmentálne klimatické služby lesov. Strategický plán SPP bol schválený EK v novembri 2022.	✓

PO.4	Posilniť systémové zapracovanie témy adaptácie na zmenu klímy do pripravovaných noviel stavebného zákona (MDV SR), zákona o územnom plánovaní a ostatných súvisiacich legislatívnych zmien.	MDV SR a MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2021	Zapracovanie adaptácie ako témy	Popis stavu: Nový návrh zákona o krajinnom plánovaní (ku dňu odpočtu nebol zaradený do programu hlasovania v Národnej rade SR) bude zahŕňať aj adaptáciu na zmenu klímy. Podľa neho dokumentácia krajinneho plánovania bude musieť obsahovať aj opatrenia na zmierňovanie dôsledkov zmeny klímy. Opatrenia: V prípade <u>stavebného zákona</u> je veľmi dôležitá vykonávacia vyhláška. Tá by mala reagovať na 2 prípady: 1. ak existuje spracovaná stratégia adaptácie pre obec, mesto, VÚC, tak by mala byť záväzným podkladom pre tvorbu územného plánu. 2. ak neexistuje spracovaná stratégia adaptácie pre obec, mesto VÚC, tak by sa zásadné metodické kroky tvorby stratégie adaptácie mali premietnuť do tvorby územného plánu (súbežná tvorba stratégie a územného plánu). Jedine premietnutie stratégie do územného plánu a všeobecných záväzných nariadení, umožní jej záväznosť vykonania. To platí aj pre zákon o krajinnom plánovaní. V oblasti rozvoja sídiel bude potrebné zapracovať aj úlohy z <u>Koncepcie mestského rozvoja SR do roku 2030</u>, kde zmena klímy a ochrana biodiverzity tvoria kľúčovú časť, spolupráca s MDV SR bude zásadná.	↑
Prierezové opatrenie 3: Efektívny systém manažmentu rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy							
PO.8	Zmapovať riziká a vypracovať odporúčania pre efektívny rámcový prístup k ochrane kritickej infraštruktúry.	MV SR v spolupráci s MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/spolu-financovanie z programov spolufinancovaných z fondov EÚ	31.12.2021	Vypracovanie správy	Popis stavu: Podľa §6 písm. e) zákona č. 45/2012 o kritickej infraštruktúre ústredný orgán na úseku kritickej infraštruktúry v sektore vo svojej pôsobnosti vypracúva analýzu rizík sektora a jej aktualizáciu. Analýza rizík podlieha stupňu utajenia Vyhradené. V dokumente Posúdenie rizík možných mimoriadnych udalostí (hrozieb) Slovenskej republiky v kontexte civilnej ochrany obyvateľstva bolo identifikovaných 25 kľúčových rizík. Problematika mapovania rizík a návrhov odporúčaní v súvislosti s ich riešením vo všeobecnosti, t. j. nie len s ohľadom na otázku ochrany kritickej infraštruktúry a adaptačnými tendenciami v spojitosti so zmenou klímy, ako aj snahy o identifikáciu a sieťovanie existujúcej odbornej inštitucionálnej kapacity na Slovensku, okrem iného, boli a sú predmetom v uplynulom roku finalizovaného strategického dokumentu pripraveného v súlade s úlohami, za plnenie ktorých je zodpovedné MV SR - Národnej stratégii manažmentu rizík bezpečnostných hrozieb v Slovenskej republike (NSMRBH SR) - ako aj predmetom záujmu niektorých národných projektov realizovaných MV SR. Zraniteľnosť kritickej infraštruktúry a s tým spojené hrozby v oblasti energetickej bezpečnosti, informačnej a komunikačnej infraštruktúry boli konkrétne v spomínanom dokumente klasifikované ako skutočnosti, z ktorých sa vychádzalo pri stanovení hrozieb v dlhodobom horizonte (25-30 rokov). Tematické zameranie opatrení je preto, v tejto súvislosti, okrem iného, zamerané na strategickú a kritickú infraštruktúru zberom údajov, ich vyhodnocovaním a prepojením na konkrétne investičné aktivity; rovnako tak kladením dôrazu na chránené záujmy, či na systémy včasného varovania. V nadchádzajúcich rokoch bude <u>nevyhnutné modernizovať procesy posudzovania rizík a právnou úpravou posilniť chránené záujmy vrátane kritickej a strategickkej infraštruktúry</u>, ktoré úlohy boli úlohami rezortov rámcovo načrtnuté v NSMRBH SR. V tej súvislosti bola definovaná potreba investícií do kapitálových výdavkov, robustného vybavenia a fyzickej infraštruktúry ako jedno zo štrukturálnych opatrení znižovania rizík. V oblasti prevencie bude dôležité zapracovať aj odporúčania v rámci ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, ochrany vôd, ako aj v rámci implementácie UNCCD. Kvantifikácia indikátora: 1 vypracovaná správa	↑

PO.9	Zvýšiť počet systémov včasného varovania a zabezpečenie včasného varovania a vyrozumenia 80 % obyvateľstva SR o hroziacom nebezpečenstve.	MV SR v spolupráci s MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/spolu-financovanie z programov spolufinancovaných z fondov EÚ	31.12.2023	– Počet systémov – Percento obyvateľov v systéme varovania	Popis stavu: V rámci Budovania systémov včasného varovania (BSVV I) a Budovania systémov včasného varovania 2 (BSVV II) zameraných na budovanie systému a vyhodnocovania rizík, včasného varovania a pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy v rámci Operačného programu Kvalita životného počas obdobia 2021 – 2023 bolo miestom realizácie BSVV I 522 miest a obcí na území celého Slovenska, v ktorých je umiestnených 639 elektronických sirén. Tieto lokality boli stanovené na základe počtu obyvateľov a zároveň zvýšeného výskytu mimoriadnych udalostí v súčinnosti s okresnými úradmi a za využitia analýzy územia. Išlo predovšetkým o krajské a okresné mestá a obce s počtom obyvateľov nad 1000. Projektom BSVV II sa doplnilo 449 sirén v 198 obciach, z čoho bolo nových 120 sirén a realizovala sa obmena 329 ks starších elektronických sirén v krajských mestách. Na Slovensku máme v súčasnosti celkom 2611 koncových prvkov varovania, ktoré vysielajú výstražný signál. Z tohto počtu je 1696 elektronických sirén civilnej ochrany a 915 elektronických sirén autonómnych systémov ohrozovateľov alebo miestnych rozhlasov obcí (11) prepojených modulom RDS do systému včasného varovania. Z celkového počtu elektronických sirén civilnej ochrany je 608 „starších“ sirén (rok výstavby do roku 2016) a 1 088 „nových“ sirén štvrtej generácie vybudovaných v rámci projektov BSVV I a BSVV II počas obdobia 2021 až 2023. Systém včasného varovania dnes umožňuje aktivovať prvky varovania, ktorými sú elektronické sirény, na troch úrovniach – miestnej, regionálnej a centrálnej. Vďaka tomu je možné včas varovať 85% obyvateľov Slovenskej republiky na trvale obývanom zastavanom území výstražným signálom sirén. Kvantifikácia indikátora: 2 systémy, 85% obyvateľov v systéme varovania	✓
Prierezové opatrenie 4: Vytvorenie funkčného rámca podpory vedy, vzdelávania a rozvoja povedomia o problematike adaptácie							
PO.11	Posilniť adaptáciu ako prioritnú tému v rámci výskumov podporovaných domácimi grantovými agentúrami VEGA a APVV.	MŠVVŠ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2021	– Počet výskumných projektov – Alokované zdroje	Popis stavu: V rámci podpory začlenenia adaptácie na zmenu klímy do relevantných výskumov podporovaných domácou grantovou schémou VEGA boli v roku 2021 financované projekty, ktoré sa riešili na pracoviskách verejných vysokých škôl, ako aj na ústavoch SAV. V roku 2021 bolo v súvislosti s adaptáciou na zmenu klímy podporených a financovaných 39 projektov v objeme 373 149 Eur. Táto podpora, ako jedna z úloh pri napĺňaní cieľa prioritného opatrenia, je a bude v súlade so strategickou prioritou. Obdobne MŠVVaŠ SR z hľadiska svojej pôsobnosti vytváralo a vytvára možnosti pre širokú výskumnú verejnosť zapojiť sa do grantových schém APVV , nevynímajúc ani riešenie výskumu v oblasti životného prostredia a konkrétne adaptácie na zmenu klímy. V tejto oblasti bolo podporených 47 projektov v objeme 2 467 824 Eur. Kvantifikácia indikátora: Počet výskumných projektov v roku 2021: 86 projektov; Alokované zdroje v roku 2021: 2 840 973 Eur	✓
Prierezové opatrenie 5: Budovanie zelenej infraštruktúry a ekologických sietí							
PO.15	Zaviest' finančné nástroje pre vytváranie mozaiky biotopov podporujúcej pestrosť krajiny (nielen v rámci SPP).	MŽP SR a MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/s využitím zdrojov EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	– Vypracovanie správy – Výmera významných krajinných prvkov v rámci LPIS/ – Alokácia prostriedkov na opatrenia	Popis stavu: v rámci Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) sa podarilo dosiahnuť viaceré prvky, ktoré sa budú týkať lepšej diverzity krajiny po roku 2023: <u>Environmentálne intervencie II. piliera -Zakladanie agrolesníckeho systému - Zakladanie líniových vegetačných prvkov</u> (viď 2.4.2). Schválením Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2027 a následne schválením samotného Programu Slovensko bude v rámci cieľa politiky 2 "Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility", špecifického cieľa 2.7 " <u>Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia</u> " bude možné podporiť aktivity zamerané na plnenie predmetnej úlohy. V rámci ÚSES sa tiež rieši daná problematika (viď PO.17).	↑

PO.16	Zlepšiť stav biotopov (Lk1, Ls5.1 a Ls6.2, Al1, Lk7 a udržanie dôležitých lokalít biotopov Ls5.1, Ls5.4 a Lk1, Lk7 – Lk11)10 z hľadiska poskytovania ekosystémových služieb.	MŽP SR, ŠOP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Hodnotenie stavu vybraných biotopov	Na zlepšovaní sústavy NATURA 2000, ako aj jednotlivých biotopov sa intenzívne pracuje (najmä ŠOP SR) a to už v rámci aktivít ŠOP SR alebo aj v rámci rôznych projektov a v spolupráci s MVO.	↑
PO.17	Posilniť legislatívne nástroje na uplatňovanie agrolesníckych systémov, ochranu krajiny a krajinných štruktúr – ochrana prvkov ÚSES hydrických a terestrických koridorov, a krajinných typov, definovať ochranu krajiny a krajinného rázu (vrátane digitalizácie dokumentácií).	MŽP SR, MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Schválená legislatívna zmena	Popis stavu: v Strategickom pláne SPP (viď PO.15) je zapracovaná problematika podpory agrolesníckych systémov cez neprojektové dotácie (zakladanie a starostlivosť). V rámci intervencie „ - na založenie agrolesníckeho systému (ALS) na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému; - na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku, na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy“ bolo schválené nariadenie vlády SR č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia SPP, v znení nariadenia vlády SR č. 407/2023 Z. z. Taktiež je schválené nariadenie vlády SR č. 435/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, aktívneho poľnohospodára a kondicionality, v znení nariadenia vlády SR č. 515/2023 Z. z. Návrh zákona o krajinnom plánovaní bol vo februári 2023 schválený Vládou SR, avšak následne 16.3.2023 neprešiel v Národnej rade SR do druhého čítania. Návrh zákona bol 24.8.2023 s minimálnymi zmenami opakovane predložený do MPK - skráteného pripomienkového konania, z dôvodu ohrozenia plnenia záväzkov a mílnikov vyplývajúcich z Plánu obnovy a odolnosti. K dátumu odpočtu (31.3.2024) zatiaľ nebol zaradený do programu hlasovania v Národnej rade SR. Časť prvkov podporujúcich mozaikovitost krajiny sa realizuje aj cez projekty pozemkových úprav, časť podporili aj protipovodňové (zelené a modré) opatrenia v rámci výziev OP KŽP. Všetky opatrenia na podporu mozaikovitosti krajiny PO.15 zároveň podporujú zadržiavanie vody vo voľnej krajine ŠO 1.1 Zadržiavanie vody v krajine a sídlach. SAŽP v rámci projektu <u>Podpora ochrany lokalít NATURA 2000 začlenením do celopriestorového systému ekologickej stability</u> spracovala 22 dokumentácií RÚSES (v digitálnej forme) a v rámci projektu <u>Spracovanie dokumentov regionálnych územných systémov ekologickej stability pre potreby vytvorenia základnej východiskovej bázy pre reguláciu návrhu budovania zelenej infraštruktúry (RÚSES II)</u> sa spracovalo v digitálnej podobe 50 RÚSES a v súčasnej dobe sa spracováva 6 dokumentácii RÚSES https://www.sazp.sk/projekty-eu/ruses-ii.html . V rámci projektu <u>Spracovanie dokumentov miestnych územných systémov ekologickej stability pre potreby vytvorenia základnej východiskovej bázy pre reguláciu návrhu budovania zelenej infraštruktúry (MÚSES)</u> sa spracovalo 70 pilotných dokumentov MÚSES v digitálnej podobe https://www.sazp.sk/projekty-eu/muses.html . V rámci projektu MÚSES II bolo spracovaných ďalších 30 dokumentov MÚSES. SAŽP v rámci PHÚ <u>Mokrade v mestských sídlach a implementácia Ramsarského dohovoru mapuje výskyt a súčasný stav mokradí v mestských sídlach (doposiaľ bolo zmapovaných 47 miest)</u> . V rámci PHÚ Krajinné plánovanie a tvorba krajiny sa mapujú prírodné a poloprírodné prvky ZI v mestských sídlach a následne sa vypočítava index CBI I (podiel prírodných oblastí v meste) a index CBI II (stanovenie konektivity ekologických sietí) ako prostriedok boja s fragmentáciou krajiny (spracovaných 77 miest). Kvantifikácia indikátora: 1 schválená legislatívna zmena	↑

PO.18	Zhodnotiť potenciál krajiny a vyhodnotiť možnosti – na ich základe vypracovať a schváliť koncepciu budovania a realizačný plán systematického rozvíjania zelenej infraštruktúry (vrátane agrolesníckych systémov) na Slovensku.	MŽP SR, ŠOP SR, SAŽP, MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	– Hodnotenie potenciálu krajiny – Schválená koncepcia	Popis stavu: Podkladom pre „Koncepciu budovania a realizačný plán systematického rozvíjania zelenej infraštruktúry (vrátane agrolesníckych systémov) na Slovensku“ je okrem dokumentov uvedených v PO. 17 aj jeden z výsledkov projektu ConnectGREEN_Mapa ekologickej konektivity v Karpatoch . V kontexte plnenia úlohy možno tiež považovať vypracovaný materiál "Zelená infraštruktúra", ako aj odbornú publikáciu "Zelená infraštruktúra a jej význam v protipovodňovej ochrane", ktorú vypracovala SAŽP. Dostupná je na linku: https://www.sazp.sk/udalosti/6-2-8-zelena-infrastruktura-a-jej-vyznam-v-protipovodnovej-ochrane-publikacia . SAŽP v roku 2023 riešila projekt <i>Metodiky pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy</i> , financovaného z OPKŽP a v rámci neho Metodické usmernenie pre podporu zavádzania riešení zelenej infraštruktúry: analýza bariér, podpora implementácie dobrej praxe a odporúčania pre verejné politiky . Metodické usmernenie je zamerané najmä na sídelné prostredie.	↑
ŠO 1.1: Zadržiavanie vody v krajine a sídlach							
1.1.1	Prehodnotiť a prípadne doplniť legislatívu v oblasti manažmentu povodí (v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva sa zamerať na povinnosti vykonávania preventívnych a ochranných opatrení regulovania odtoku v krajine a urbanizovanom území miest a obcí, vrátane kontrolných a sankčných mechanizmov).	MŽP SR, MDV SR, MPRVSR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Schválenie/novelizácia legislatívy	Popis stavu: V roku 2023 bola prijatá novela vodného zákona, ktorá definuje prírode blízke opatrenia a upravuje postupy pri povoľovaní preventívnych a ochranných opatrení regulovania a revitalizácií v krajine a urbanizovanom prostredí. V súvislosti s prípravou novej EÚ legislatívy o čistení komunálnej odpadovej vody, na rok 2024 – 2026 je naplánované prehodnotenie odvádzania zrážkovej vody v aglomeráciách nad 10 000 obyvateľov (tzv. Integrovaný manažment zrážkovej vody v stokových sieťach). Kvantifikácia indikátora: 1 novelizácia legislatívy	↑
1.1.2	Prehodnotiť a prípadne doplniť legislatívu o možnosti regulácie zásahov a manažmentu krajiny – riešiacie otázky vhodnosti systémov pestovania plodín, potreby plôch s trvalým rastlinným pokryvom, v spojitosti s reguláciou odtoku a zmierňovania povodňových vln.	MPRV SR v spolupráci s MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Schválenie/novelizácia legislatívy	Popis stavu: Vid' hodnotenie pre PO. 17; Legislatívny zámer návrhu zákona o klimatickom fonde pre pôdu , ktorý vypracovalo MPRV SR a ktorého súčasťou bol koncept vodnej a pôdnej banky Slovenska, bol stiahnutý a nepokračuje sa na prácach.	0
1.1.5	Vytvoriť metodické usmernenie pre riešenie spomalenia odtoku vody z povodí technickými opatreniami, zmenou systémov hospodárenia na pôde a prvkami zelenej a modrej infraštruktúry v krajine a sídlach.	MŽP SR v spolupráci s MDV SR a MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Schválenie metodiky	Popis stavu: Finančná podpora pre vypracovanie Strategickej štúdie vodozádržných opatrení, nebola schválená. Metodické usmernenie pre revitalizácie vodných tokov bolo dokončené v decembri 2023. (https://www.vuvh.sk/wp-content/uploads/2024/01/Metodika_REVIT_31_12_FINAL.pdf). Realizácia oboch usmernení vyplýva z Plánu obnovy a odolnosti (komponent 5). SHMÚ vydalo publikáciu Onderka, Pecho (2022): Návrhové hodnoty intenzít krátkodobých dažďov na Slovensku – lokálne odhady . Národný klimatický program SR, Zväzok 17/22. SAŽP vydalo odbornú publikáciu Zelená infraštruktúra a jej význam v protipovodňovej ochrane https://www.sazp.sk/udalosti/6-2-8-zelena-infrastruktura-a-jej-vyznam-v-protipovodnovej-ochrane-publikacia . Dňa 14.12.2022 bol uznesením vlády SR č. 784/2022 schválený materiál „ Súbor opatrení v oblasti hydromeliórií pre adaptáciu na zmenu klímy a obnovu infraštruktúry závlah na Slovensku “. https://www.mpsr.sk/polnohospodarstvo/hydromelioracie/47-40-1636	↓

ŠO 1.2: Protipovodňová ochrana na zvýšenie bezpečnosti obyvateľstva, kritickej infraštruktúry a krajiny							
1.2.1	Posilniť aplikáciu zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami a zohľadňovať povodňové riziká v územnom plánovaní a vo výstavbe v inundačných územiach a pri riešení projektov v poľnohospodárskej a lesnej krajine.	MV SR a samosprávy, MŽP SR, MPRV SR, MDV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Zohľadnenie plôch dôležitých z hľadiska protipovodňovej ochrany v ÚPD	Popis stavu: SVP za roky 2021 a 2022 spracovalo rámcovo 1110 vyjadrení k ÚPD, v ktorej sa riešili záplavové územia alebo nakladanie so zrážkovými vodami a/alebo vyjadrení riešiacich všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v rámci pozemkových úprav. Aktualizácia Územného generelu vodných tokov a protipovodňovej ochrany mesta Bratislava, vrátane zadržiavania zrážkových vôd v mestských častiach. A vid' úloha 1.1.5 plnenie MPRV SR.	↑
1.2.5	Upraviť v legislatíve a odvetvových normách definíciu a aplikovanie princípov udržateľného hospodárenia so zrážkovými vodami a upraviť proces povoľovania jednoduchých vodozádržných adaptačných opatrení v intraviláne.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Prehodnotenie a novelizácia legislatívy	Popis stavu: Metodické usmernenie pre OÚ č. 1/2021-4 vydané 18.10.2021. VÚVH spracovalo čiastkovú štúdiu princípov a zásad nakladania so zrážkovou vodou v urbanizovanom území. Pokračuje ako úloha č. 24054 v rámci PHÚ VÚVH na rok 2024. V súvislosti s prípravou novej EÚ legislatívy o čistení komunálnej odpadovej vody, na rok 2024 – 2026 sa bude prehodnocovať systém odvádzania zrážkovej vody v aglomeráciách nad 10 000 obyvateľov (tzv. Integrovaný manažment zrážkovej vody v stokových sieťach).	↑
ŠO 1.3: Zlepšenie ochrany územia a integrovaný manažment krajiny							
1.3.1	Implementovať opatrenia na ochranu územia do rozhodnutí pre povoľovanie nových stavebných objektov a infraštruktúry.	ÚOŠS ÚPV, všetky stavebné úrady	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Aktualizované usmernenia pre orgány štátnej správy	Popis stavu: napr. Aktualizácia Územného generelu vodných tokov a protipovodňovej ochrany mesta Bratislava, vrátane zadržiavania zrážkových vôd v mestských častiach. Chýbajú ďalšie doplňujúce údaje.	0
1.3.3	Podporiť výskum v oblasti efektivity prírody blízkyh systémov hospodárenia na pôde, vodozádržných opatrení a produkčných a mimoprodukčných funkcií pôdy a vytvoriť národné metodiky, technické normy s popisom prakticky zameraných krokov na realizáciu opatrení v kontexte zmeny klímy vrátane podpory budovania dodatočných kapacít.	MŠVVŠ SR, MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet realizovaných vedecko-výskumných projektov	Popis stavu: V kontexte všeobecných výziev vypisovaných APVV boli a sú riešené desiatky projektov zaoberajúcich sa problematikou zmeny klímy. Projekty sú riešené riešiteľskými kolektívami inštitúcií z rôznych sektorov výskumu a vývoja, najmä však zo sektora vysokých škôl, sektora verejných výskumných inštitúcií prostredníctvom ústavov Slovenskej akadémie vied, ale aj štátneho sektora prostredníctvom rezortných výskumných ústavov, ako napríklad Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum, či Národný lesnícky ústav. V roku 2022 bolo riešených 68 výskumných projektov zameraných na podporu výskumu zadefinovanú v úlohe 1.3.3. V rámci plnenia predmetnej úlohy 1.3.3 bolo v roku 2022 podporených domácou grantovou schémou VEGA 18 projektov, ktoré sa riešili na pracoviskách verejných vysokých škôl (9 projektov) a to najmä na Technickej univerzite vo Zvolene, Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre a Slovenskej technickej univerzite v Bratislave ako aj na ústavoch Slovenskej akadémie vied (9 projektov). Účasť rezortných organizácií (VÚVH, SHMÚ) na medzinárodných projektoch INTERREG: Danube Water Balance, Integrated Drought Management, FramWat, OPTAIN, DanubeFloodPlain. Kvantifikácia indikátora: Počet realizovaných vedecko - výskumných projektov v roku 2022 je 86. Národné lesnícke centrum (NLC) v roku 2022 začalo realizovať výskumný projekt "Ekonomika prírody blízkeho hospodárenia v lesoch (EPRIBLES)" z rozpočtu kapitoly MPRV SR (ukončenie projektu je plánované na rok 2026) a prostredníctvom agentúr MŠVVŠ SR bol v roku 2022 podporený 1 projekt čiastočne súvisiaci s témou príslušnej úlohy. Prírode blízke hospodárenie v lesoch (PBHL) je ustanovené v zákone č. 326/2005 Z. z. (zákon o lesoch) a vyhláske MPRV SR č. 453/2006 (vyhláska o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa). Uplatnenie PBHL je ustanovené v zákone č. 543/2002 Z. z. (zákon o ochrane	✓

						prírody a krajiny) - uplatňuje sa v 3. a 4. stupni ochrany prírody. Návrh vyhodnotenie indikátora: NLC v roku 2022 realizovalo 1 projekt.	
ŠO 1.4: Adaptácia v strategických dokumentoch integrovaného manažmentu povodí							
1.4.1	Aktualizovať strategické dokumenty vodohospodárskej politiky SR na roky 2022 – 2027 so zapracovaním adaptačných opatrení. Podporiť účasť zainteresovaných strán vo vodnom plánovaní a synergii s relevantnými strategickými dokumentmi (najmä sektora pôdohospodárstva).	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2021	– Vodný plán Slovenska na roky 2022 – 2027 – PMPR na roky 2022 – 2027 – Koncepcia vodnej politiky na roky 2021 –2030 s výhľadom do roku 2050	Popis stavu: 1. Koncepcia vodnej politiky - schválená uznesením vlády č. 372/2022; 2. Vodný plán Slovenska (2022-2027) - schválený uznesením vlády č. 319/2022; 3. Plán manažmentu povodňových rizík (2022-2027) - predbežné hodnotenie povodňových rizík je spracované; mapy povodňového rizika nie sú aktualizované, oneskorenie oproti plánovanému termínu; v súčasnosti sa uskutočňuje SEA. (0 – táto úloha sa neplní)	↑
1.4.2	Vyhodnotiť aktuálny stav vodných biotopov, ich vzťah ku stavu a kvalite vody a ich zmeny v dôsledku dopadov zmeny klímy.	MŽP SR, ŠOP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Hodnotenie stavu vodných biotopov a druhov	Popis stavu: Vodný plán Slovenska na roky 2022 – 2027 (https://www.minzp.sk/voda/vodny-plan-slovenska/), Príloha 5.1 Útvary povrchových vôd, vyhodnotenie stavu / potenciálu, vplyvy, dopady, výnimky Kvantifikácia indikátora: 1 hodnotenie	✓
ŠO 1.5: Zabezpečenie dostatku vody pre biotu a krajinu počas extrémnych prejavov sucha							
1.5.1	Vypracovať podrobné podklady pre reálne údaje o potrebe vody pre biotu a krajinu pre rôzne geologické a pedologické podmienky čiastkových povodí alebo pre geografické územia a pravidelne ich aktualizovať.	MŽP SR, MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2023	Počet spracovaných podkladov pre čiastkové povodia alebo geografické územia	Popis stavu: Metodika na určenie e-Q , ktorá vychádza z potrieb ekosystémov viazaných na vodu, bola spracovaná v 2021-2023 (VÚVH v spolupráci SVP, š. p., ŠOP SR, STU, SHMÚ, SRZ, SAV). Metodika je ukončená (oponentský posudok sa očakáva v 7/2024). Súčasne SHMÚ pripravilo podklady o kvantite povrchových vôd a klimatické podklady pre pilotné územie Hron . Vytvoril sa GIS projekt , kde sú zobrazené zdroje údajov na výpočet hydrogeologickej bilancie; bola spracovaná analýza výberu metód na výpočet hydrogeologickej bilancie a stanovenie podzemného odtoku .	↑
1.5.2	Stanoviť kritické podmienky pre odolnosť bioty a krajiny na účinky klimatických extrémov – povodne a sucho, s dôrazom na chránené územia, druhy a biotopy, s dôrazom na lesné, lúčne a mokradňové spoločenstvá.	MŽP SR, ŠOP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2023	Počet vypracovaných dokumentov	Popis stavu: Táto úloha zatiaľ nebola splnená.	0
1.5.3	Podporiť medzinárodnú spoluprácu a výmenu informácií v oblasti extrémnych prejavov počasia.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2023	Počet vypracovaných dokumentov	Popis stavu: SHMÚ prispieva informáciami a údajmi do: - Annual Bulletin on Climate in WMO Region VI, 2022; - State of the climate in 2022 (BAMS, Bulletin of the American Meteorological Society); - WMO Statement of the Status of the Global Climate in 2022; - WMO & Copernicus of the Climate in Europe in 2022	✓

1.5.4	Vypracovať metodiku na určenie ekologického prietoku pre rôzne typy vodných útvarov povrchových vôd.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Metodika stanovenia ekologických prietokov pre rôzne typy vodných útvarov	Popis stavu: Metodika bola vypracovaná v 2021-2023 (VÚVH v spolupráci SVP, š. p., ŠOP SR, STU, SHMÚ, SRZ, SAV). Metodika je ukončená (oponentský posudok sa očakáva v 7/2024). Súčasťou metodiky je kategorizovanie útvarov povrchovej vody a im pridelená sezonalita prietokov, stanovený vzorec výpočtu e-Q, stanovené navýšenie e-Q pre toky v chránených územiach závislých od vody (pre každý stupeň ochrany). Je sformulovaný postup výpočtu v jednotlivých krokoch.	✓
ŠO 1.6: Monitoring a vyhodnocovanie klimatických a hydrologických prvkov							
1.6.1	Harmonizovať a prepojiť monitorovacie systémy klimatických a hydrologických prvkov a monitorovacie systémy kvality s ďalšími monitorovacími systémami na efektívnejšie a viacúčelové využitie zbieraných údajov pre rozhodovanie pri adaptácii na zmenu klímy.	MŽP SR v spolupráci s MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2023	Prepojené informačné systémy	Popis stavu: Čiastkové prepájanie monitorovacích systémov klimatických a hydrologických prvkov uskutočňuje SHMÚ len v rámci projektov. Na úrovni IS sa problematika nerieši z dôvodu absencie finančných prostriedkov (neboli pridelené) a nedostatočných kapacít.	0
1.6.2	Doplniť požiadavky na monitorovanie klimatických prvkov a monitorovanie kvality povrchových a podzemných vôd, harmonizovať hydrologické údaje s údajmi susedných krajín a sprístupniť výsledky monitorovania.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2023	– Počet monitorovaných klimatických prvkov a povrchových a podzemných vôd – Počet monitoringov kvality povrchových a podzemných vôd	Popis stavu: Rámcový program monitorovania schválený v 2022 (https://minzp.sk/files/sekcia-vod/rpm_2022_2027_text.pdf). Z výstupov monitorovania sa hodnotia aj hydrologické sucho a malá vodnosť v povrchových vodách (online SHMÚ web stránka). Hydrologické údaje sú vzájomne vymieňané so susednými štátmi v rámci bilaterálnych dohôd ako aj v rámci TransNational Monitoring network (monitorovacia sieť Dunaja). V rámci aktivít "Flood protection" ICPDR sa 12/2023 spustila verejná testovacia stránka DANUBE HIS (Hydrologický informačný systém v povodí Dunaja) , ktorý poskytuje hydrologické a klimatologické údaje v reálnom čase vo vybraných profiloch na celom území povodia Dunaja. Kvantifikácia indikátora: Kontinuálne monitorovanie 23 klimatických prvkov, z toho 21 čiastočne automaticky.	↑
1.6.4	Zabezpečiť vhodné hydrologické modelovanie pre vyhodnotenie vplyvu zmeny klímy na povodňový režim v jednotlivých čiastkových povodiach.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2023	Počet predpovedných profilov a vymedzenie ohrozených oblastí	Popis stavu: SHMÚ spracovalo štúdie: Odhad vplyvu klimatickej zmeny na návrhové storočné prietoky, Budúce scenáre regionálnych návrhových hodnôt IDF kriviek pre územie Slovenska. Geografické oblasti s významným povodňovým rizikom boli identifikované v Predbežnom hodnotení povodňového rizika (PHPR) , a ich rozsah určený v aktualizovaných mapách povodňového ohrozenia, dokončených v r. 2023. Mapy povodňového ohrozenia a Mapy povodňového rizika (2023) sú prístupné cez mapový portál SVP, š. p. Kvantifikácia indikátora: vymedzené ohrozené oblasti v rámci Máp povodňového ohrozenia a Máp povodňového rizika (2023)	↑
ŠO 1.7: Hospodárenie v lesoch a v krajine a ochrana vodných zdrojov							
1.7.2	Podporovať integrovaný manažment krajiny s rešpektovaním účelu využitia krajiny s prihliadnutím na spoločný cieľ, ktorým je kvantita a kvalita povrchovej a podzemnej vody. Posilniť kontrolné a sankčné mechanizmy a ich uplatňovanie v praxi pri nedodržíavaní zákonných povinností.	MŽP SR, MPRV SR, samosprávy	Rozpočtové prostriedky kapitoly/s využitím zdrojov EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Počet vypracovaných nástrojov podpory	Popis stavu: Nástroj podpory: výzva OPKŽP č. 62. zoznam schválených projektov: https://www.op-kzp.sk/wp-content/uploads/2022/03/Schvalene-ZoNFP_62_1.pdf ukončené - 1 ks - 1. rameno Dunaja (zavodnené suché rameno so zaústením výustu ČOV; SVP). V rámci kontraktu medzi MPRV SR a NPPC – VÚPOP sa v r. 2022 riešila úloha odbornej pomoci „ Monitoring kvality závlahových a drenážnych vôd “. Odpočet sa uskutoční v 1Q/2023. Kvantifikácia indikátora: 1 nástroj podpory	↑

1.7.3	Pripraviť program podpory revitalizácie hydrických a vodohospodárskych funkcií lesov. Preferovať vodoochrannú a protieróznú funkciu v lesoch osobitného určenia, v maximálne možnej miere využívať prírode blízke formy obhospodarovania lesov v druhom pásme ochrany vodárenských zdrojov.	MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Zostavený program podpory	Popis stavu: Pre všetky lesy na území SR sa vyhotovujú programy starostlivosti o lesy - nástroj štátu na zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch. Lesy na lesných pozemkoch, na ktorých sa uplatňuje trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov plnia rovnovážne všetky funkcie lesov vrátane mimoprodukčných, teda aj ekologických a spoločenských súvisiacich s vodoochrannou, vodohospodárskou a klimatickou funkciou. Navyše v lesoch osobitného určenia sa preferujú tie funkcie lesov, pre ktoré bola tá ktorá kategória lesov osobitného určenia vyhlásená. Od roku 2017 sa realizuje <u>podpora prostredníctvom vyhlášky MPRV SR č. 226/2017 Z. z. o poskytovaní podpory v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov</u> , prostredníctvom ktorej sa poskytuje čiastočná úhrada nákladov za poskytovanie verejnoprospešných služieb obhospodarovateľmi lesov, ktoré sa nerealizujú prostredníctvom trhu a v rámci ktorej sa poskytuje zvýšená sadzba pre subjekty, ktoré uplatňujú prírode blízkeho hospodárenia v lesoch. Úloha sa plní priebežne v rámci vyhotovovania programov starostlivosti o lesy a poskytovaní uvedenej podpory.	↑
ŠO 2.1: Opatrenia na zvýšenie retencie vody v pôde							
2.1.4	Implementovať monitoring sucha, informačný systém o výskyte a dôsledkoch sucha na území SR a jeho napojenie na informačný systém o pôde, tvorba plánov manažmentu rizík spôsobených suchom.	MŽP SR v spolupráci s MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/s využitím zdrojov EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Indikátory sucha (výmera pôd ohrozených suchom), absolútne (vyjadrené v % pre územnú jednotku napr. krajov) aj plošné (plocha v ha) štatistiky	Popis stavu: SHMÚ - monitorovanie: - Meteorologické sucho, - Hydrologické sucho, - Operatívne údaje pozorovacích objektov podzemných vôd a hodnotenie výskytu sucha, - Pôdne sucho (https://www.shmu.sk/sk/?page=2166) Problematiku monitoringu sucha zabezpečujú organizácie založené alebo zriadené v pôsobnosti MŽP SR. Organizácie lesného hospodárstva založené v pôsobnosti MPRV SR sú súčinné pri implementácii monitoringu na lesných pozemkoch, ktoré spravujú, alebo na ktorých sú obhospodarovateľmi lesov. Kľúčová je spolupráca zamestnancov š. p. LESY SR so SHMÚ v rámci projektu "Intersucho" . Účast' rezortných organizácií (SHMÚ, SVP, š. p.) na medzinárodných projektoch Integrated Drought Management zameraný na zlepšenie monitorovania sucha. Národné lesnícke centrum (NLC) realizovalo v období rokov 2019 - 2021 výskumný projekt "Výskum a vývoj na podporu konkurencieschopnosti slovenského lesníctva (SLOV-LES)" (čiastkový projekt "Ekologické limity produkcie biomasy v podmienkach zmeny klímy") z rozpočtu kapitoly MPRV SR, ktorého výstupom bola napr. nová online web-platforma lesníckeho meteorologického monitoringu na Slovensku (http://www.forestweather.sk/), či rámcové odporúčania pre vybrané riziká súvisiace s vývojom klímy a klimatickej zmeny vrátane sucha.	↑
2.1.5	Rozvíjať monitoring využitia existujúcich vodných zdrojov spojený s plánmi na zlepšenie konektivity kanálov, vodných tokov, tvorba nových lokálnych zdrojov vody pre potreby závlah.	MŽP SR, MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	– Priemerné zásoby/ priemerná spotreba vody /ha/rok – Počet novovytvorených zdrojov vody pre potreby závlah	Popis stavu: SVP, š. p. vydáva vyjadrenia a rozhodnutia k povoleným odberom vody na závlahy. Údaje sa zhromažďujú na SHMU za účelom spracovania vodohospodárskej bilancie. Dňa 14.12.2022 bol uznesením vlády SR č. 784/2022 schválený materiál „Súbor opatrení v oblasti hydromeliórií pre adaptáciu na zmenu klímy a obnovu infraštruktúry závlah na Slovensku“ . https://www.mpsr.sk/polnohospodarstvo/hydromelioracie/47-40-1636	↑

ŠO 2.4: Adaptácia rastlinnej výroby na zmenené klimatické podmienky							
2.4.2	V rámci SPP zaviesť výraznejšiu podporu fariem, ktoré aplikujú postupy udržateľného a ekologického hospodárenia a uplatňujú aktívne opatrenia majúce dokázateľne lepší vplyv na biodiverzitu a klímu (agro-environmentálne klimatické opatrenia – AECM).	MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/s využitím zdrojov EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Návrh ukazovateľov do nového SPP zameraných na aplikáciu ekologického obhospodarovania/Uplatňovanie AECM	Popis stavu: V rámci SP SPP 2023 - 2027 sa podarilo dosiahnuť viacero zmien pre podporu uplatňovania opatrení zameraných na ochranu pôdy, prírodných zdrojov a podporu biodiverzity poľnohospodárskej krajiny a podporu udržateľnej rastlinnej a živočíšnej výroby. Potreba Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy bude riešená intervenciami: • Celofarmová eko-schéma • Zakladanie agrolesníckeho systému • Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému • Zakladanie líniových vegetačných prvkov • Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku • Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy • Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy • Zatravnňovanie ornej pôdy • Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny a vína (Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania; Prispievanie k zmiernovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu; Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov; Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov)	✓
ŠO 2.5: Adaptovanie živočíšnej výroby na zmenené klimatické podmienky							
2.5.1	V rámci SPP výraznejšie podporiť extenzívny chov hospodárskych zvierat a odstrániť plošné disproporcie, najmä cez podporu menších a stredne veľkých subjektov.	MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/s využitím zdrojov EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Štatistické ukazovatele živočíšnej výroby – ročná produkcia, stavy hospodárskych zvierat, počet pasienkov, regionálne štatistiky a indikátory zmiernenia plošných disproporcií	Popis stavu: V rámci SPP 2023 - 2027 sa podarilo výraznejšie podporiť aj extenzívny chov hospodárskych zvierat. zahŕňa podporu pasenia zvierat, napr. Ekoschéma: pastevný chov alebo Ochrana poloprárodných a prírodných trávnych porastov. Zároveň sa živočíšna výroba podporí v znevýhodnených oblastiach, v ekologickej produkcii a v rámci podpôr ekologických služieb. Tieto podpory budú vyššie ako v predchádzajúcom období. Životaschopné malé a stredné podniky budú benefitovať z redistributívnej platby na prvých 150 ha a zo zvýšenej podpory na prvých 450 ha v oblastiach s prírodnými a inými obmedzeniami. Cieľom SP SPP je tiež zvýšenie biodiverzity budovaním neproduktívnych prvkov a delením veľkých pôdnych blokov na menšie. Taktiež sa podporí chov ohrozených plemien, zlepši sa ochrana vzácnych biotopov dropa veľkého (<i>Otis tarda</i>), sysľa pasienkového (<i>Spermophilus citellus</i>), hlucháňa hôrneho (<i>Tetrao urogallus</i>) a ďalších ohrozených druhov zvierat. Pokiaľ ide o zdroje štátneho rozpočtu, MPRV pripravilo schémy minimálnej pomoci pre prvovýrobcov mlieka (kravského, ovčieho, kozieho, účinná od 24.10.2022) a pre prvovýrobcov vajec a mäsa (bravčového, hovädzieho a teľacieho, ovčieho a kozieho a hydinového, účinné od 5.12.2022). Vzhľadom na charakter podpory s limitovanou výškou podpory na subjekt predpokladáme záujem najmä menších podnikov prvovýroby. Pokiaľ ide o vyhodnotenie prostredníctvom uvedených indikátorov, treba počítať s ich ovplyvnením faktormi, ako je pretrvávajúci africký mor ošípaných a významné zvýšenie nákladov na poľnohospodársku produkciu. Kvantifikácia indikátora: Stavy zvierat k 31.12.2022: ↑ okrem ošípaných ↓ dojníc ↓ a hydiny ↓, počet pasienkov ↑ (Zdroj: centrálny register hospodárskych zvierat)	✓
ŠO 3.1: Úprava drevinového zloženia lesných porastov s cieľom zvyšovania ich stability a odolnosti voči suchu a znižovania zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi							
3.1.1	Vypracovať a priebežne aktualizovať modely adaptácie lesov na zmenu klímy.	MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Vypracovanie relevantných modelov adaptácie lesov na zmenu klímy pre základné typy lesa a ich aktualizácia	Popis stavu: V priebehu rámcového plánovania sa určujú modely hospodárenia pre jednotku rámcového plánovania (prevádzkový súbor), ktorý je homogénnym súborom lesných porastov vytvorených na základe hospodársko-úpravníckej typizácie v rámci lesných oblastí a podoblastí. V rámci určenia modelu hospodárenia sa <u>zohľadňujú najnovšie, vedecky verifikované poznatky v oblasti adaptácie lesov na zmenu klímy a sú súčasťou zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy pre príslušný lesný celok.</u> Jednotné spracovanie rámcového plánovania ako súčasti výstupov komplexného zisťovania stavu lesov zabezpečuje ministerstvom zriadená príspevková organizácia, Národné lesnícke centrum. Úloha sa plní priebežne na všetkých lesných pozemkoch v rámci vyhotovovania programov starostlivosti o lesy.	↑

3.1.2	Upraviť a doplniť relevantné legislatívne a metodické predpisy lesného hospodárstva, aby rešpektovali najnovšie, vedecky verifikované poznatky v oblasti adaptácie lesov na zmenu klímy.	MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet upravených záväzných predpisov a vydaných usmernení	Popis stavu: V súvislosti s rešpektovaním verifikovaných poznatkov v oblasti adaptácie lesov na zmenu klímy boli upravené všeobecne záväzné právne predpisy zákonné (zákon č. 326/2002 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov) a podzákonné (vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa). Kvantifikácia indikátora: 2 všeobecne záväzne právne predpisy	✓
ŠO 3.4: Podpora druhovej a genetickej diverzity lesných porastov ohrozených zmenou klímy pre zlepšenie adaptačných mechanizmov a schopnosti funkcií lesa							
3.4.2	Do plánovania na úrovni porastov zaviesť posúdenie klimatickej ohrozenosti drevín a umožniť asistovanú migráciu klimaticky vhodných proveniencií reprodukčného materiálu.	MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet upravených záväzných predpisov a vydaných usmernení	Popis stavu: Na základe vyhlášky MPRV SR č. 501/2010 Z. z. (vyhláška, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o produkcii lesného reprodukčného materiálu a jeho uvádzaní na trh) bola vypracovaná " Metodika na použitie lesného reprodukčného materiálu na obnovu lesa a zalesňovanie z obchodnej výmeny alebo z dovozu " s platnosťou od 01.01.2021. V priebehu rámcového plánovania sa určujú modely hospodárenia pre jednotku rámcového plánovania (prevádzkový súbor), ktorý je homogénnym súborom lesných porastov vytvorených na základe hospodársko-úpravnickej typizácie v rámci lesných oblastí a podoblastí. Rámcové plánovanie je diferencované podľa funkcií lesa, prírodných a porastových podmienok, stavu lesa a jeho potencionálneho ohrozenia. Z hľadiska pôsobnosti rezortu pôdohospodárstva súčasná právna úprava o lesoch a o lesnom reprodukčnom materiáli je postačujúca pre plnenie tejto úlohy. <u>Za negatívum považuje MPRV SR vyhlášku MŽP SR č. 170/2021 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorá v značnej miere obmedzuje asistovanú migráciu klimaticky vhodných proveniencií reprodukčného materiálu lesných drevín.</u> Z hľadiska pôsobnosti MPRV SR sa úloha plní priebežne. Kvantifikácia indikátora: 1 usmernenie	↑
3.4.4	Opatrenia na zachovanie a udržateľné využívanie genetických zdrojov lesov podporiť z PRV/fondy EÚ, prípadne štátnej pomoci prostredníctvom Výnosu MPRV SR č. 660/2014-100.	MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/s využitím zdrojov EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Počet podporených projektov z Programu rozvoja vidieka. Vyhodenie návrhu schémy štátnej pomoci.	Popis stavu: S ohľadom na to, že opatrenia na záchranu a zachovanie genetických zdrojov neboli schválené v rámci Programu rozvoja vidieka, táto úloha sa neplní.	0
ŠO 3.5: Podpora výskumu a testovania relevantných alternatívnych modelov hospodárenia v lesoch s ohľadom na potrebu zvyšovania adaptačnej kapacity lesných porastov							
3.5.4	Vypracovať postupy výchovných a obnovných ťažbovo-dopravných postupov a technológií pre alternatívne modely hospodárenia v lesoch pri zachovaní odolnosti lesného ekosystému.	MPRV SR, NLC, LF TUZVO	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2023	Publikované výchovné a obnovné postupy pre alternatívne modely hospodárenia	Popis stavu: V roku 2023 MPRV SR predložilo na medzirezortné pripomienkové konanie návrh Národného lesníckeho programu SR na nasledujúce obdobie (NLP SR). NLP SR sa v rámci tematickej oblasti 1 „Lesy a klíma“, strategického cieľa II „Zavádzať PBHL“ zameriava na dopracovanie pracovných a technologických postupov pre PBHL. Úloha bola prijatá v čase, kedy sa predpokladalo prijatie NLP SR a jeho plnenie od roku 2022. Po rozporovom konaní s MŽP SR sa predpokladá prijatie akčného plánu NLP SR s účinnosťou od roku 2025 a plnenie úlohy bude realizované až prijatím a v termínoch vyplývajúcich z tohto akčného plánu.	↓

ŠO 3.6. Optimalizácia monitoringu lesov s ohľadom na riziká súvisiace so zmenou klímy a podporu adaptívneho manažmentu lesov							
3.6.1	Aktualizácia čiastkového monitorovacieho systému Lesy so zameraním na parametre dôležité z pohľadu adaptácie lesov na zmenu klímy, vrátane vytvorenia synergií, koordinácie, spoločných výstupov a výmenu dát s inými inštitúciami, ako sú VÚPOP, PPA, SHMÚ a ŠOP SR.	MPRV SR, ŠOP SR, NLC	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Aktualizovaný monitorovací a informačný systém	Popis stavu: Národné lesnícke centrum (NLC) v rámci kontraktu s MPRV SR každoročne a dlhodobo zabezpečuje úlohu "Monitoring lesov - Čiastkový monitorovací systém LESY" so zvýšeným dôrazom na zmenu klímy a reakciu drevín na meniace sa podmienky. Medzi kľúčových užívateľov výstupov tejto úlohy patrí aj MŽP SR. Výstupom úlohy sú aktualizované databázy jednotlivých vlastností, parametrov a indikátorov stavu a vývoja lesných ekosystémov v súlade s manuálom ČMS Lesy a ICP Forests. V rámci monitoringu prebiehajú aj merania dôležité z pohľadu adaptácie lesov na zmenu klímy (depozícia, pôdny roztok, kvalita ovzdušia, meteorológia, opad, fenológia a ďalšie). NLC v roku 2022 začalo realizovať výskumný projekt <i>Adaptačný potenciál drevín pri príprave lesov Slovenska na zmenu klímy - TreeAdapt</i> (ukončenie projektu je plánované v roku 2026) z rozpočtu kapitoly MPRV SR, kde jedným z plánovaných výstupov je aj návrh aktualizácie monitoringu zdravotného stavu lesov (ČMS Lesy). V spolupráci NLC a Technickou univerzitou vo Zvolene pokračuje rozvoj systému <u>Lesníckeho meteorologického monitoringu ForestWeather</u> s on-line prenosom a prezentáciou meraných údajov. Úloha sa plní priebežne. Kvantifikácia indikátora: 1 monitorovací systém	↑
3.6.2	Zabezpečiť adekvátne financovanie monitoringu lesov zo štátneho rozpočtu aj so zameraním na parametre dôležité pre adaptáciu lesov a ich pravidelné vyhodnocovanie.	MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Príprava vhodného finančného mechanizmu/Počet financovaných úloh/projektov	Popis stavu: <u>Financovanie je zabezpečené výlučne z rozpočtovej kapitoly MPRV SR v rámci kontraktu s NLC</u> (úloha uvedená vyššie vrátane meraní dôležitých z pohľadu adaptácie lesov na zmenu klímy). Pravidelné vyhodnocovanie je zabezpečené v zmysle manuálu medzinárodného programu monitoringu lesov Európy ICP Forests. Návrhy projektov aplikovaného výskumu APVV k tejto téme neboli podporené. Úloha sa plní priebežne.	↑
3.6.3	Vytvoriť funkčný monitoring požiarneho meteorologického indexu PMI, ako prognózneho varovného systému pre lesy.	MPRV SR, SHMÚ	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Vytvorený funkčný požiarny monitoring pre lesný varovný systém	Popis stavu: V roku 2017 bol spustený do prevádzky Automatizovaný stacionárny detekčný systém pre včasnú detekciu lesných požiarov, na územiach s vysokým a stredným stupňom požiarovosti, t. j. Vysoké Tatry a Nízke Tatry (4 598,37 km² - územie Žilinského, Banskobystrického, Prešovského a Košického kraja) a Záhorie (2 116,01 km² - územie Bratislavského a Trnavského kraja). SHMÚ stanovilo Stupeň požiarneho nebezpečenstva v lesoch - vypočítaný na základe modelu pre určenie pôdno-klimatického indexu sucha a v podobe mapových produktov je znázornený na dennej báze a vo forme regiónov na ich web stránke. Kvantifikácia indikátora: 1 požiarny monitoring bol vytvorený.	✓
ŠO 3.7: Zabezpečenie ochrany a výskumu pralesov a prírodných lesov v kontexte adaptácie na zmenu klímy							
3.7.2	Vypracovať koncepciu ochrany pralesov a prírodných lesov v súlade s medzinárodnými dohovormi v kontexte dopadov zmeny klímy.	MPRV SR, MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Schválená koncepcia o ochrane pralesov a prírodných lesov v kontexte dopadov zmeny klímy	Popis stavu: Ochrana pralesov a prírodných lesov sa výrazne zlepšila najmä vyhlásením rezervácie "Pralesy Slovenska", s účinnosťou od 1.12.2021. Ochrana pralesov je jednoznačne riešená v prípade vyhlasovania pralesov za chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov uplatňovaním obmedzení a zákazov odpovedajúcich pre 5. stupeň ochrany (podľa MŽP SR ide o bezzásah); v prípade vyhlasovania pralesov za lesy osobitného určenia podľa § 16a zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov sa v pralese uplatňuje bezzásahový režim (zákaz vykonávania rekonštrukcie lesa, obnovy lesa, výchovy lesa, ťažby, lesníckotechnických meliorácií, zahrádzania bystrín v lesoch, ochrany lesov a zákaz udeľovať výnimky zo zakázaných činností) - čiže prísnejší režim ako v prípade vyhlasovania pralesov za chránené územia v pôsobnosti rezortu životného prostredia. Úlohu považuje MPRV SR za irelevantnú. Kvantifikácia indikátora: 1 schválená koncepcia	↑

ŠO 3.8: Podpora zalesňovania poľnohospodársky nevyužívaných pozemkov, predovšetkým degradovaných plôch s nízkou biodiverzitou							
3.8.2	Novelizovať relevantné legislatívne dokumenty, predovšetkým zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (§ 9 – 11) a nadväzujúce metodické dokumenty, a celkovo podporiť legislatívnu úpravu tzv. bielych plôch.	MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet novelizovaných legislatívnych a metodických dokumentov	Popis stavu: čiastočná novelizácia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v roku 2023. Kvantifikácia indikátora: 1 novelizácia	↑
ŠO 4.1: Zabezpečenie vody pre prírodu, biodiverzitu a krajinu							
4.1.1.	Zabezpečiť udržanie/zlepšenie/revitalizáciu priaznivého stavu biotopov viazaných na vodu (biotopy V1, V02 a V03)33 a všetkých rašelinísk (biotopy Ra).	MŽP SR, MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ), Plán obnovy	31.12.2022	– Hodnotenie stavu vybraných vodných biotopov a biotopov rašelinísk – Počet projektov – Výmera revitalizovaných biotopov viazaných na vodu	Popis stavu: Vodný plán Slovenska na roky 2022 – 2027, Príloha 5.1 Útvary povrchových vôd, <u>vyhodnotenie stavu / potenciálu, vplyvy, dopady, výnimky.</u> Ukončené - 3 ks - 1. prepojenie dvoch mŕtvych ramien Vrbina a Konkoly na Váhu (SVP, SOSBirdlife), 2. rameno Malého Dunaja v Hrubom Šúre (SVP, obec Hrubý Šúr), 3. Interreg projekt a v rámci neho meandrizácia toku Rudava (Donau-Auen, BROZ, ŠOPSR). Rozpracované - 5 ks - 1. Veľká Krčava (SVP, SOSBirdlife), 2. Žitavský luh (SVP, SOSBirdlife), 3. Klátovské rameno (SPU, SVP, SvF, OZ), 4. jedno rameno v ramennej sústave Dunaja (VV, SVP) , 5. SK-AT projekt Kli-Ma na rieke Morava (SVP, ViaDonau). Viaceré projekty obnovy a revitalizácie boli realizované mimovládny sektorom (napr. LIFE IPORSEN, LIFE MICROTUS II). V 11/2022 bol schválený projekt LIFE LIVING RIVERS. Cieľom projektu je zabezpečiť dobrý ekologický stav vôd v 10 vodných útvaroch a zlepšiť 344 km vodných tokov prostredníctvom hydromorfologických opatrení, vhodnej starostlivosti o chránené územia, obnovy lužných lesov a nelesných biotopov, zabezpečeniu odstránenia bariér. Trvanie projektu do 12/2032. Revitalizácia rašelinísk a ďalších typov mokradí významných z hľadiska adaptácie a mitigácie je súčasťou <u>integrovaného projektu LIFE „Úloha siete Natura 2000 a manažment vybraných prioritných biotopov v integrovanej ochrane krajiny v Slovenskej republike“ a projektu „Ekohydrologická obnova mokradí v Karpatoch“.</u> Schválením Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2027 a následne schválením samotného Programu Slovensko bude v rámci cieľa politiky 2 "Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility", špecifického cieľa 2.7 "Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia" možné podporiť aktivity zamerané na plnenie predmetnej úlohy. Zabezpečenie revitalizácie mokradí za MPRV SR - v schválenom Strategickom pláne SPP - v rámci GAEC 2: Ochrana mokradí a rašelinísk - Požiadavkou na nepoškodzovanie a neznižovanie plochy mokradí bude zabezpečená ochrana ekosystémov a pôd bohatých na uhlík. Žiadateľ nesmie poškodzovať a znížovať plochy mokradí bez súhlasu orgánu ochrany prírody. GAEC 2 sa bude v Slovenskej republike uplatňovať od roku 2025. Kvantifikácia indikátora: očakávané výsledky do roku 2031 v rámci integrovaného projektu LIFE „Úloha siete Natura 2000 a manažment vybraných prioritných biotopov v integrovanej ochrane krajiny v Slovenskej republike“	↑

4.1.2	Integrovať budovanie zelenej a modrej infraštruktúry pri riešení protipovodňovej ochrany so zadržaním vody pre biodiverzitu v krajine.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ), Plán obnovy	31.12.2022	Počet podporených projektov integrovanej protipovodňovej ochrany	Popis stavu: Ukončené projekty - 1 ks - 1. Zátvorný objekt Klátovské rameno (vtáčí ostrov a manipulácia na prečistenie sedimentov KR; SVP). Rozpracované - 2 ks - 1. v meste Senica na Teplici "Návrh úpravy a revitalizácie koryta a brehu Teplice c Senici, záverečná správa štúdie, február 2022, Mišík, Škrinár, Bajčan, Kučera" (súkromný investor), 2. polder Čechy (SVP). Schválením Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2027 a následne schválením samotného Programu Slovensko bude v rámci cieľa politiky 2 "Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility", špecifického cieľa 2.7 "Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia" možné podporiť aktivity zamerané na plnenie predmetnej úlohy. Kvantifikácia indikátora: 3 podporené projekty	↑
4.1.3	Zlepšiť kvalitu vôd a prislúchajúce ekosystémy dôležité z hľadiska zmierňovania dopadov zmeny klímy (rámcová smernica o vodách a smernica o biotopoch).	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ),	31.12.2023	Hodnotenie chemického a ekologického stavu vodných útvarov	Popis stavu: Vodný plán Slovenska - aktualizácia 2021, prijatý uznesením vlády SR č. 319/2022 v máji 2022. Podiel dĺžky útvarov povrchových vôd: ekologický stav vo veľmi dobrom a dobrom stave bolo 36,25 %, chemický stav dosiahnutý 60,45 %. Hodnotené obdobie 2013 - 2018. Najbližšie hodnotenie stavu vôd bude k 12/2025.	Pozn. nie je možné priradiť symbol, nakoľko stav vodných útvarov sa hodnotí v 6-ročných cykloch. Najbližšie hodnotenie stavu vôd bude k 12/2025.
4.1.4	Vypracovať analýzu kľúčových ekosystémov a ekosystémových služieb pre zadržiavanie vody v krajine a identifikácia dôležitých lokalít mokradí (vrátane lokalít pre sťahovavé druhy) a ich ochrana.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ),	31.12.2023	Vypracovaná analýza ekosystémov a ich služieb a identifikácia dôležitých mokradí	Popis stavu: V rámci publikácie Katalóg ekosystémových služieb Slovenska a práce Hodnota ekosystémov a ich služieb na Slovensku sa paušálne hodnotili ekosystémové služby pre všetky typy ekosystémov na národnej úrovni, vrátane vodných biotopov. Podrobnosti je možné nájsť v uvedených publikáciách, ktoré sú zverejnené online (https://www.sopsr.sk/natura/dokumenty/Katalog-ES.pdf ; https://www.sopsr.sk/files/hodnota-ekosys.pdf). Mokradné biotopy sa mapujú, identifikujú a hodnotia z hľadiska dôležitosti.	↑
ŠO 4.2: Ochrana a adaptácia biodiverzity v poľnohospodárskej krajine							
4.2.1	Zakázať použitie pesticídov a chemických látok (mimo systémov integrovanej ochrany) v blízkosti vodných tokov, mokradí a významných zdrojov podzemnej vody.	MŽP SR, MPRV SR, VÚVH	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Schválená legislatívna zmena	Popis stavu: Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín, rev. 2 (aktualizovaný na roky 2021-2025) obsahuje opatrenia aj vo vzťahu k ochrane vôd, odpočet plnenia NAP v roku 2023 je zverejnený na webovom sídle MPRV SR. V rámci SPP 2023 - 2027 boli prijaté intervenčné opatrenia aj v oblasti používania prípravkov na ochranu rastlín prispievajú k znižovaniu používania prípravkov a ochrane vodných zdrojov (nariadenie vlády SR č. 3/2023). Novelizácia zákona č. 405/2011 Z. z. a vyhlášky č. 488/2011 Z. z. je plánovaná v priebehu roka 2024. V roku 2023 VÚVH spracoval Metodiku pre výber zakázaných prípravkov na ochranu rastlín v CHVO Slovenskej republiky : https://www.vuvh.sk/wp-content/uploads/2024/01/metodika-vyberu-zakazanych-POR-2023_21_12_2023_AP.pdf	↑

						V roku 2023 bol schválený Akčný plán ochrany vody v CHVO Žitný ostrov (uznesenie vlády č. 325/2023), v rámci ktorého boli špecifikované podmienky použitia prípravkov na ochranu rastlín pre zabezpečenie ochrany významného zdroja podzemnej vody.	
ŠO 4.3: Ochrana a adaptácia lesov v chránených územiach							
4.3.6	Upraviť pracovné postupy hospodárskej úpravy lesov na účel zabezpečenia ochrany lesných biotopov a druhov s cieľom ich adaptácie na zmenu klímy a podporovať hydrické a vodohospodárske funkcie lesov.	MPRV SR spolu s MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Upravené a schválené postupy hospodárskej úpravy lesov	Popis stavu: V rokoch 2022 a 2023 prebiehala aktualizácia pracovných postupov hospodárskej úpravy lesov (HÚL) na základe noviel právnych predpisov a usmernení platných od roku 2008 a metodických postupov. V rokoch 2021, 2022 a 2023 prebiehalo vypracovanie pracovných postupov HÚL pre prírodu blízke hospodárenie v lesoch, ako aj metodiky vyhotovenia programov starostlivosti o lesy pre koncept lesa hrúbkových tried a jej overenie s využitím metód diaľkového prieskumu Zeme (taktiež z predpokladom ukončenia v roku 2023). Avšak aj súčasne platné pracovné postupy HÚL zabezpečujú ochranu lesných biotopov s cieľom ich adaptácie na zmenu klímy a vodohospodárske funkcie lesov. V rámci určenia modelu hospodárenia zohľadňujú najnovšie, vedecky verifikované poznatky v oblasti adaptácie lesov na zmenu klímy a sú súčasťou zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy pre príslušný lesný celok. Úloha sa plní priebežne.	↑
ŠO 4.4: Zabezpečenie stability ekologických sietí a posilnenie adaptácie manažmentu chránených území							
4.4.1	Zosúladiť legislatívu v oblasti ochrany prírody, lesného hospodárstva, poľnohospodárstva a ďalších sektorov pre nastavenie jednotných prístupov k adaptácii na zmenu klímy a prepojenie prístupov a opatrení.	MPRV SR spolu s MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ), Plán obnovy	31.12.2022	Zpracované legislatívne zmeny	Popis stavu: V súvislosti so zosúladovaním právnej úpravy v oblasti lesov a v oblasti ochrany prírody bol novelizovaný zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov a sekundárny právny predpis vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesov zohľadňujúce prístupy k adaptácii lesov na zmenu klímy. Za negatívum možno považovať vyhlášku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorá v značnej miere obmedzuje asistovanú migráciu klimaticky vhodných proveniencií reprodukčného materiálu lesných drevín. Z hľadiska lesného hospodárstva je úloha splnená.	✓
4.4.2	Premietnuť opatrenia adaptácie do programov starostlivosti o chránené územia a zabezpečiť ich účinnú implementáciu.	MŽP SR, ŠOP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ), Plán obnovy	31.12.2022	– Nová osnova programov starostlivosti o CHÚ – Počet spracovaných programov starostlivosti	Popis stavu: Schválením Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2027a následne schválením samotného Programu Slovensko bude v rámci cieľa politiky 2 "Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility", špecifického cieľa 2.7 "Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia" možné podporiť aktivity zamerané na plnenie predmetnej úlohy.	0
ŠO 4.5: Podpora revitalizácie ekosystémov a prírodného vývoja biotopov využitím územného plánovania a pozemkových úprav							
4.5.2	Zlepšiť alebo udržať priaznivý stav druhov a biotopov európskeho a národného významu (podľa cieľov v Prioritnom akčnom rámci – PAF a v iných strategických dokumentoch týkajúcich sa ochrany biodiverzity).	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ),	31.12.2023	Hodnotenie stavu biotopov a druhov viazaných na ciele PAF a iných strategických dokumentov týkajúcich sa ochrany biodiverzity	Popis stavu: Na tejto úlohe sa pravidelne pracuje (najmä na ŠOP SR a v správe NP). SR bude zasielať ďalšie reportingové správy ohľadom stavu druhov a biotopov v roku 2025, prebieha pravidelný monitoring. Rovnako beží aj príprava programov starostlivosti pre jednotlivé územia sústavy NATURA2000, v rámci ktorých sú navrhnuté aj aktivity a opatrenia na zabezpečenie priaznivého stavu druhov a biotopov. Kvantifikácia indikátora: prebieha pravidelný monitoring	✓

4.5.3	Vypracovať a schváliť národný program a realizačný plán revitalizácie ekosystémov s dôrazom na adaptáciu krajiny na nepriaznivé dopady zmeny klímy, zmiernenie rizík prívalových povodní, zabránenie vzniku zosuvov, degradácie a erózie pôdy.	MŽP SR, MPRV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ), Plán obnovy	31.12.2022	Vypracovaný a schválený dokument (národný program a realizačný plán revitalizácie ekosystémov)	Popis stavu: Na vypracovaní národného plánu revitalizácie ekosystémov sa pracuje; v roku 2022 SR sa intenzívne prispievalo k príprave legislatívy EÚ pre obnovu ekosystémov, ktorá bude mať veľký dopad aj v SR. Metodická príručka postupov pre revitalizácie vodných tokov sa nachádza tu: https://www.vuvh.sk/wp-content/uploads/2024/01/Metodika_REVIT_31_12_FINAL.pdf Bol vytvorený zoznam 169 prioritných vodných útvarov povrchových vôd, odporúčaných na revitalizáciu. 26 vodných útvarov s najvyššou prioritou sa stalo súčasťou Programu opatrení Vodného plánu Slovenska.	↑
4.5.5	Zaviesť do legislatívy princíp „no net loss“, kedy každý subjekt, ktorý nejakým spôsobom zničí/poškodí prírodný biotop, tak ho v primeranej miere v podobnej kvalite revitalizuje/vytvorí/nahradí v inej najbližšej vhodnej lokalite.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Schválená legislatívna zmena	Popis stavu: Článok 6 zo Smernice o biotopoch týkajúci sa čiastočne tejto oblasti bol už v minulosti v zjednodušenej podobe transponovaný do legislatívy, konkrétne do zákona č. 543/2002 Z. z., avšak princíp „no net loss“ spĺňa iba okrajovo a to iba pre územia Natura 2000. Ďalšie kroky v tejto oblasti sa v najbližšej dobe neplánujú.	↓
ŠO 4.6: Podpora adaptívneho manažmentu posilňovaním monitorovania a systémov hodnotenia							
4.6.1	Vypracovať národné hodnotenie ekosystémov a nimi poskytovaných služieb a využitie týchto údajov pri plánovaní adaptačných opatrení.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Vypracované hodnotenie	Popis stavu: Národné hodnotenie ekosystémov bolo pripravené ŠOP SR spolu s ďalšími organizáciami, pričom bolo aj publikované (https://www.sopsr.sk/files/hodnota-ekosys.pdf). Kvantifikácia indikátora: 1 vypracované hodnotenie	✓
4.6.2	Využiť systém monitoringu biotopov a druhov európskeho významu a monitoringu v rámci povinností vyplývajúcich zo smernice o ochrane vôd pri hodnotení dopadov zmeny klímy.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Zavedené hodnotenie vplyvu zmien klímy	Popis stavu: Biomonitoring funguje už dlhobojšie (na stránke ŠOP SR), niektoré prepojenia na oblasť ochrany vôd a zmenu klímy však určite chýbajú. Schválením Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2027 a následne schválením samotného Programu Slovensko bude v rámci cieľa politiky 2 "Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility", špecifického cieľa 2.7 "Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia" možné podporiť aktivity zamerané na plnenie predmetnej úlohy.	0

4.6.3	Zaviesť špecifický monitoring zameraný na sledovanie zmeny klímy v oblasti prírodného prostredia a biodiverzity.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Špecifický monitoring zameraný na sledovanie vplyvu zmeny klímy na biodiverzitu	Popis stavu: Táto úloha zatiaľ nebola splnená.	0
ŠO 4.7: Dôsledné a systémovo riešené odstraňovanie a manažment šírenia nepôvodných invázných druhov							
4.7.1	Vypracovať a schváliť akčné plány pre invázne druhy na Slovensku a realizovať ich opatrenia na prevenciu, kontrolu a odstraňovanie invázných druhov a zníženie ich negatívnych vplyvov na zdravie obyvateľov aj v súvislosti so zmenou klímy.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ),	31.12.2023	– Schválené akčné plány pre invázne druhy – Miera realizácie ich opatrení	Popis stavu: Akčný plán na riešenie problematiky prienikových ciest neúmyselnej introdukcie a neúmyselného šírenia invázných nepôvodných druhov na územie Slovenskej republiky a na územie EÚ cez územie Slovenskej republiky: - Vypracovanie určovacej príručky - Príprava príručky dobrej praxe pre potláčanie a eradikáciu invázných nepôvodných druhov - Identifikácia potenciálnych lokalít šírenia invázných nepôvodných druhov na základe predikčnej analýzy - Informačná kampaň na zvýšenie povedomia o invázných nepôvodných druhoch pre obce a mestá - Rýchla eradikácia invázných nepôvodných druhov novozistených na území Slovenska Na základe zmluvy o diele (č. 151/NLC/2023) vypracovalo NLC pre ŠOP SR dielo „ Vypracovanie akčného plánu na manažment invázneho druhu - časť 1 – <i>Ailanthus altissima</i> a <i>Negundo aceroides</i> “ Príprava manažmentových plánov pre druhy: pajaseň žliazkatý (<i>Ailanthus altissima</i>), javorovec jaseňolistý (<i>Negundo aceroides</i>) a boľševník obrovský (<i>Heracleum mantegazzianum</i>) Kvantifikácia indikátora: 2 akčné plány pre invázne druhy	↑
4.7.2	Analyzovať možnosti využitia existujúcich a vytvorenia nových účinných nástrojov (vrátane finančných) pomoci vlastníkom, užívateľom pozemkov a obciam s cieľom eliminovania šírenia nepôvodných, invázných druhov a na obnovu poškodených biotopov.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	– Analýza možností využitia existujúcich a vytvorenia nových mechanizmov – Schválenie a dostupnosť nástrojov na eliminovanie invázných druhov a obnovu poškodených biotopov	Popis stavu: otvorená výzva OP KŽP, ktorá je zameraná na vypracovanie akčných plánov a realizáciu opatrení s cieľom systematického mapovania, eradikácie, potláčania a následného monitoringu invázných druhov rastlín	↑

4.7.3	Zabezpečiť dohľad nad šírením invázných druhov a systém včasného varovania vrátane úradnej kontroly invázných druhov a kontroly prienikových ciest neúmyselnej introdukcie a šírenia invázných druhov s následnou eradikáciou.	MŽP SR, MPRV SR, Finančná správa	Rozpočtové prostriedky kapitoly a zdroje EÚ a na spolufinancovanie zo ŠR (fondy EÚ)	31.12.2022	Funkčný dohľad a dozor nad šírením invázných druhov	Popis stavu: Úloha sa plní aj v roku 2023. Systém dohľadu bol vytvorený zákonom č. 150/2019 Z. z. Schválený „Akčný plán na riešenie problematiky prienikových ciest neúmyselnej introdukcie a neúmyselného šírenia invázných nepôvodných druhov na územie Slovenskej republiky a na územie EÚ cez Slovenskú republiku“, ktorý má slúžiť na identifikáciu rizikových vstupov, na ktoré je potrebné zamerať kontroly. Schválením Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2027 a následne schválením samotného Programu Slovensko bude v rámci cieľa politiky 2 "Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility", špecifického cieľa 2.7 "Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia" možné podporiť aktivity zamerané na plnenie predmetnej úlohy. Zo strany MPRV SR - bola riešená úloha odbornej pomoci v rámci kontraktu MPRV SR a Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra - Ústavu agroekológie za rok 2022 "Tvorba a uplatňovanie systému včasného zistenia nových invazívnych nepôvodných druhov rastlín na poľnohospodárskej pôde", aplikácia na stránke https://portal.vupop.sk/portal/apps/webappviewer/index.html?id=bbb59d1df4c2422b91f79c1c60f68bcf, vid'. aj publikácia http://www.nppc.sk/pdf/2022/invazne_nepovodne_druhy_rastlin.pdf. V roku 2023 bolo vykonaných 500 fytosanitárnych kontrol s odberom vzoriek, 300 kontrol dodržiavania predpisov týkajúcich sa invázných druhov, 300 kontrol ilegálneho predaja invázných druhov, 500 kontrol vykládky lodných kontajnerov, 200 odberov DNA barcoding, bol vykonaný špeciálny monitoring 100 lokalít v okolí záhradníckych, rybárskych a chovateľských potrieb, bol vykonaný špeciálny monitoring 10 lokalít železničných prekladísk a uzlov a bola vykonaná informačná kampaň na zvýšenie povedomia o invázných druhoch rastlín pre záhradníctva.	↑
ŠO 5.1. Posilnenie imunizačných programov							

5.1.1	Zlepšiť informovanosť verejnosti o význame očkovania.	MZ SR,ÚVZ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	% zaočkovaných osôb z príslušnej vekovej kohorty	Popis stavu: Medzi najnebezpečnejšie ochorenia prenášané kliešťami patria lymská borelióza a kliešťová encefalitída. Kliešťová encefalitída je jediné očkovaním preventabilné ochorenia, u ktorého môže byť zaznamenaný zvyšujúci sa výskyt v dôsledku zmeny klímy. Očkovacia látka je dostupná iba proti kliešťovej encefalitíde. V SR je očkovanie dostupné pre deti aj dospelé osoby. ÚVZ SR upozorňuje verejnosť o rizikách kliešťovej encefalitídy prostredníctvom odborných výstupov v médiách každoročne. Detailné informácie o ochorení na kliešťovú encefalitídu, rizikách po uštipnutí infikovaným kliešťom a význame očkovanie sú dostupné aj na webovej stránke ÚVZ SR a iných odborných zdravotných organizácií. V priebehu roka 2022 ÚVZ SR vydal viacero tlačových správ, napr. tlačová správa ku Svetovému dňu zdravia 2022. Informačný balík určený médiám i verejnosti bol publikovaný v priebehu apríla 2022. Jeho súčasťou bola robustná tlačová správa (výskyt kliešťov, rizikové oblasti v SR, informácie o možnostiach prevencie kliešťovej encefalitídy a lymskej boreliózy, bezpečné odstraňovanie kliešťov z tela, otázky a odpovede o očkovaní proti kliešťovej encefalitíde), osvetové video „Lovci kliešťov“ a tiež sprievodné grafické materiály (online plagát) a na facebookovej stránke ÚVZ SR. Správa vypracovaná v spolupráci s RÚVZ v Banskej Bystrici vydaná v priebehu mája 2022 poukázala na stúpajúci trend chorobnosti na kliešťovú encefalitídu, výskyt ochorení podľa okresov a tiež zdôrazňovala celoročný výskyt ochorení. Mediám a verejnosti bola tlačovou správou v priebehu augusta zdôraznená informácia o vzniknutých lokálnych epidémiách v dôsledku konzumácie nepasterizovaných výrobkov z kozieho a ovčieho mlieka a akcentovaný význam prevencie prostredníctvom očkovania proti KE. Informácia bola súčasne zverejnená aj na facebookovom profile ÚVZ SR, pričom obsahovala popularizačné grafické znázornenie ciest prenosu kliešťovej encefalitídy na človeka.ÚVZ SR sleduje v rámci každoročného vyhodnotenia zaočkovanosti aj počet očkovaných detí do 15 rokov proti kliešťovej encefalitíde. Kvantifikácia indikátora: v roku 2021 to bolo až o 39,7 % viac očkovaných detí do 15 rokov oproti predchádzajúcemu roku. Narastajúci záujem o očkovanie proti kliešťovej encefalitíde u detí do 15 rokov pripisujeme na jednej strane <u>dôraznejšej informovanosti verejnosti o ochorení</u> a význame očkovania a na druhej strane <u>ochotou zdravotných poisťovní čiastočne uhrádzať očkovanie proti kliešťovej encefalitíde pre všetkých záujemcov</u>. Tento nástroj však považujeme za rovnako dôležitý ako posilnenie informovanosti verejnosti o význame očkovania. Dostupnosť vakcín, fyzická alebo finančná, výrazne prispievajú k úspešnej komunikácii o význame očkovania s verejnosťou.	↑
-------	---	--------------	---------------------------------	------------	--	---	---

5.1.2	Vypracovať analýzu zdravotných a finančných dopadov ochorení preventabilných očkovaním na zdravotníctvo.	MZ SR,ÚVZ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Vytvorená analýza	Popis stavu: ÚVZ SR monitoruje výskyt infekčných ochorení, vrátane kliešťovej encefalitídy. <u>Za posledných 20 rokov zaznamenávame nárast ochorení na kliešťovú encefalitídu. Príčinami tohto nárastu môže byť lepšie hlásenie ochorenia na kliešťovú encefalitídu, avšak za prioritnú príčinu považujeme otepľovanie a aktivitu kliešťov na rozsiahlejšom území.</u> Chorobnosť na kliešťovú encefalitídu má v Slovenskej republike dlhodobý stúpajúci trend. Ochorenia boli za obdobie 5 rokov (2017 - 2021) zaznamenané v každom kraji. Najvyšší výskyt prípadov ochorenia počas tohto 5-ročného obdobia zaznamenávame v Banskobystrickom kraji (31 % zo všetkých prípadov), nasledoval Žilinský kraj (28,95 % zo všetkých prípadov) a Trenčiansky kraj (18,3% zo všetkých prípadov). Najvyšší počet prípadov kliešťovej encefalitídy za analyzované obdobie zaznamenávame v roku 2020 (185). Ochorenia boli hlásené za obdobie 2017 - 2021 celoročne okrem januára, marca a novembra, pričom najviac ochorení sa vyskytovalo v mesiacoch máj, jún a júl.V Slovenskej republike sa hlási zhruba od 100 – 200 ochorení na kliešťovú encefalitídu každý rok. Výraznejší nárast doteraz zaznamenaný nebol, aj keď ochorenie má narastajúci trend. Ochorenia sa v prevažnej väčšine prejavujú miernymi príznakmi. Hospitalizáciu potrebuje v priemere 56 % infikovaných osôb. Dĺžka hospitalizácie je v 87 % hospitalizovaných menej ako 14 dní. Závažné priebehy ochorenia sa vyskytujú veľmi ojedinele. Trvalé následky boli za posledných desať rokov hlásené u šiestich neočkovaných osôb, z toho v štyroch prípadoch išlo o profesionálnu expozíciu (1 x v roku 2011, 3 x v roku 2012, 1 x v roku 2013 a 1 x v roku 2015). Úmrtie bolo zaznamenané v troch prípadoch u mladých dospelých neočkovaných osôb (v roku 2011, 2015 a 2020). Z údajov epidemiologického informačného systému vyplýva, že za posledných desať rokov je každý rok hospitalizovaných v priemere 72 osôb na ochorenie kliešťovej encefalitídy. <u>Počet hospitalizovaných však z roka na rok klesá. Za posledný sledovaný rok 2021 počet hospitalizácií klesol o 75 % oproti minulému roku.</u> Kvantifikácia indikátora: 1 vytvorená analýza	↑
5.1.3	Vypracovať prognózy pre potreby očkování do budúcnosti (napr. kliešťová encefalitída).	ÚVZ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Prognóza	Popis stavu: Očkovanie proti kliešťovej encefalitíde patrí medzi odporúčané druhy očkovania. Na očkovanie sa používajú očkovacie látky pre deti a pre dospelých. <u>Očkovanie proti kliešťovej encefalitíde vyžaduje tri dávky základného očkovania a následné preočkovanie v priebehu ďalších rokov.</u> Očkovacia schéma môže odrádzať záujemcov o očkovanie vzhľadom k tomu, že vyžaduje opakované návštevy u očkujúceho lekára, čo môže odrádzať dospelých aj deti. Ďalším faktorom, ktorý môže negatívne vplývať na rozhodnutie podstúpiť očkovanie proti kliešťovej encefalitíde je <u>cenová dostupnosť</u>. Očkovanie proti kliešťovej encefalitíde nie je určené na plnú úhradu v rámci indikačných obmedzení kategorizačného zoznamu MZ SR. Zdravotné poisťovne prijímajú svoje vlastné rozhodnutia o rozsahu úhrady jednotlivých dávok očkovania proti kliešťovej encefalitíde, pričom plná úhrada kompletného očkovania nebola doteraz prijatá zo strany žiadnej zdravotnej poisťovne ani pre deti ani pre dospelých. ÚVZ SR každoročne vyhodnocuje počet očkovaných detí u vybraných druhov očkovania. V rámci očkovania proti kliešťovej encefalitíde sa zbierajú údaje o počte očkovaných detí do 15 rokov na žiadosť rodičov. Za posledných desať rokov vidíme skôr stabilný alebo mierne narastajúci trend v počte očkovaných detí. Od roku 2012 do roku 2018 sa zaznamenal stabilný alebo skôr klesajúci trend v počte očkovaných detí. Od roku 2018 do roku 2021 sa však zaznamenáva postupný nárast očkovaných detí do 15 rokov v priemere o 18,5 %. Výraznejší nárast očkovaných detí do 15 rokov proti kliešťovej encefalitíde bol zaznamenaný v roku 2021, kedy stúpol ich počet oproti predchádzajúcemu roku 2020 až o 40 %. Na základe doterajšieho vývoja počtu očkovaných detí za posledné roky môžeme predpokladať, že o očkovanie detí bude zo strany rodičov narastajúci záujem aj v budúcnosti v prípade finančnej dostupnosti očkovania. Nepredpokladáme však tak skokový nárast očkovaných detí ako sa zaznamenalo v poslednom kontrolovanom roku. Predpokladáme nárast počtu očkovaných detí do 15 rokov proti kliešťovej encefalitíde o zhruba 10 % - 20 % každý rok za predpokladu dostupnosti očkovacích látok a ich cenovej prijateľnosti. Kvantifikácia indikátora: 1 prognóza	↑

ŠO 5.2. Integrácia systémov monitorovania ochorení prenášaných potravinami a prostredníctvom zoonóz a zlepšenie metódy detekcie patogénov a kontaminantov v potravinách							
5.2.1	Sprísniť kontrolu prepravy a skladovania potravín.	MPRV SR, ŠVPS SR, ÚVZ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet skontrolovaných vozidiel a skladovacích priestorov	Popis stavu: Preprava potravín je v kompetencii orgánov štátnej veterinárnej a potravinovej správy. Orgány verejného zdravotníctva (36 RÚVZ v SR) kontrolujú podmienky skladovania potravín v zariadeniach spoločného stravovania (ZSS). Kvantifikácia indikátora: V roku 2022 (do 12.12.) vykonali 20 115 kontrol v 10 792 ZSS. Okrem toho vykonali 4 365 kontrol v ostatných prevádzkach, ako sú napr. stánky s predajom zmrzliny, stánky na hromadných podujatiach a pod. Uvedené počty kontrol sú vyššie ako v roku 2021. Zo strany MPRV SR nie sú požadované údaje k dispozícii. Budú najskôr po 20.1.2023. Počet kontrol vykonaných podľa zákona o veterinárnej starostlivosti č. 39/2007 Z. z.:za rok 2022 = spolu: 272 prevádzok, 1728 kontrol – kontroly skladov za rok 2023 = spolu: 276 prevádzok, 1718 kontrol – kontroly skladov; Za kontroly počas prepravy: • 2022 – 1 556 skontrolovaných vozidiel • 2023 (mesiace 01 – 11) – 1 321 skontrolovaných vozidiel; Počet kontrol podľa zákona o potravinách č. 152/1995 Z. z.; Rok 2022 VOS = 2 985 - sklady; Preprava - 52 – vozidlá; Rok 2023 VOS = 2 324 - sklady; Preprava - 77 - vozidlá	✓
5.2.2	Skoordinovať systém kontroly potravín a výsledky previazať s prípadmi ochorení u ľudí.	MPRV SR, MZ SR, ÚVZ SR	Žiadne	31.12.2022	Vytvorenie procesného modelu systému kontroly potravín	Popis stavu: Systém úradnej kontroly potravín je vykonávaný v súlade s vymedzením kompetencií v zákone č. 152/1995 Z. z. a koordinovane podľa požiadaviek právnych predpisov a zároveň podľa dohody o spolupráci medzi orgánmi ŠVPS, orgánmi VZ a SOI. Systém je dobre zavedený a funkčný. Zo strany MPRV SR nie sú požadované údaje k dispozícii. Budú najskôr po 20.1.2023. Neboli pozmenené kompetencie.	✓
ŠO 5.3. Posilnenie a prispôsobenie činnosti operačného strediska tiesňového volania záchranej zdravotnej služby, poskytovateľa záchranej zdravotnej služby, zdravotníckeho personálu a zdravotníckych zariadení. Zabezpečenie optimálnej mikroklimy vnútorného prostredia budov v existujúcich zdravotníckych zariadeniach							
5.3.1	Legislatívne zabezpečiť zmenu minimálneho materiálovo technického zabezpečenia zdravotníckych zariadení.	MZ SR	Žiadne	31.12.2022	Zmena legislatívy	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 8 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydalo opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 12. augusta 2022 č. S17597-2022-OL, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálo-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov.	✓
5.3.2	Vytvoriť vhodnú legislatívu a následne aj prostredie umožňujúceho aj súkromným osobám investovať do klimatickej pohody nemocníc.	MZ SR	Žiadne	31.12.2022	Zmena legislatívy	Vyhláška MZ SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia.Vyhláška MZ SR č. 99/2016 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci.Plán obnovy: Výzva na financovanie malých investičných projektov na podporu výstavby a rekonštrukcie nemocníc za účelom zlepšenia kvality a efektívnosti ústavnej zdravotnej starostlivosti (kód výzvy: 11/02-21-V10)https://health.gov.sk/Clanok?Vyzva-POO-financovanie-malych-invest-projektov	✓

5.3.3.	Posilniť služby v zdravotníckych zariadeniach počas kritických období v ohrozených oblastiach – najmä v lete počas vln horúčav.	MZ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet lekárskych služieb	Na základe aktuálnych právnych predpisov a podľa manažmentu zdravotníckych zariadení.	↑
5.3.4	Školiť zamestnancov operačného strediska tiesňového volania záchranej zdravotnej služby, zamestnancov poskytovateľa záchranej zdravotnej služby, zamestnancov zdravotníckych zariadení z hľadiska možných ochorení sprevádzaných zmenou klímy.	MZ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet zdravotníkov zúčastňujúcich sa školení	Každý operátor linky tiesňového volania 155 musí raz do roka absolvovať periodickú odbornú prípravu. Školenia reflektujú na aktuálne témy, ktoré za uplynulý rok zozbierajú škoolitelia zo Strediska odbornej prípravy Operačného strediska ZZS SR. Operátori si zopakujú techniky správnej komunikácie s pacientom cez telefón. Na simulovaných hovoroch si precizujú teoretické vedomosti. S psychológom na reálnych skúsenostiach preberajú, ako zvládať stres v krízových situáciách.	↑
ŠO 5.4. Vytvorenie a udržiavanie systému včasného informovania a varovania verejnosti v prípade extrémnych výkyvov počasia							
5.4.1	Podporiť šírenie informácií týkajúcich sa extrémov počasia prostredníctvom rozhlasového a televízneho vysielania.	MV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet mediálnych výstupov	Popis stavu: Viď úloha 5.4.2 - SHMÚ prostredníctvom svojej webovej stránky poskytuje informácie o hydrologických a meteorologických výstrahách (extrémnych výkyvoch počasia), ktoré sú rozšírené aj o stručné informácie ohľadom zdravotných rizík. Tieto výstupy každodenne využívajú rozhlasové a televízne stanice vo svojich mediálnych výstupoch v rámci meteorologických predpovedí.	↑
5.4.2	Vytvoriť (alebo využiť existujúcu) nosnú webovú stránku, na ktorej budú potrebné informácie týkajúce sa dopadov zmeny klímy na zdravie obyvateľstva s prepojením na mobilnú aplikáciu.	MŽP SR/SHMÚ v spolupráci s MZ SR/ÚVZ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly, fondy EÚ	31.12.2022	Existencia web stránky s aktuálnymi informáciami	Popis stavu: Pri riešení úlohy participoval ÚVZ SR na medzirezortnej spolupráci spolu so SHMÚ. Klimatologické a meteorologické spravodajstvo, ktoré poskytuje SHMÚ na svojej webovej stránke , bude bolo v nadväznosti na túto spoluprácu rozšírené o <u>stručné informácie ohľadom zdravotných rizík a odporúčaní ku hydrologickým (https://www.shmu.sk/sk/?page=2695) a meteorologickým výstrahám (https://www.shmu.sk/sk/?page=2691)</u> . Ide o preventívne odporúčania s dôrazom na ochranu zdravia obyvateľstva pred extrémnymi výkyvmi počasia, ktoré patria medzi najvýraznejšie prejavy zmeny klímy na ľudské zdravie . Zdravotné riziká pri jednotlivých výstrahách definujú najrizikovejšie skupiny, možné ohrozenie na zdraví a zároveň odporúčania ako predísť resp. eliminovať vplyv danej výstrahy. Zo strany ÚVZ SR bolo cieľom realizácie predmetnej úlohy zvýšiť povedomie o negatívnych dopadoch na zdravie ľudí vplyvom extrémnych výkyvov počasia, ktoré sa v najväčšej miere týkajú najmä extrémnych horúčav a povodní. V súvislosti s horúčavami a povodňami sú všetky <u>informácie o preventívnych opatreniach na ochranu zdravia obyvateľstva uvedené podrobne na webovej stránke ÚVZ SR</u> . Kvantifikácia indikátora: 1 web stránka s aktuálnymi informáciami	✓

ŠO 5.5. Podpora ochrany zdravia zamestnancov zabezpečením vhodných pracovných podmienok v prípade extrémov počasia							
5.5.1	Cielene vykonávať štátny zdravotný dozor orgánmi verejného zdravotníctva na pracoviskách počas mimoriadne teplých dní so zameraním na zabezpečenie vhodných opatrení na zníženie nepriaznivého vplyvu záťaže teplom na zdravie zamestnancov zo strany zamestnávateľov.	MZ SR, ÚVZ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	– Počet vyriešených podnetov zamestnancov doručených orgánom verejného zdravotníctva na nevhodné pracovné podmienky počas mimoriadne teplých dní – Počet kontrol vykonaných orgánmi verejného zdravotníctva v rámci štátneho zdravotného dozoru	Popis stavu: Úloha sa plnila priebežne počas teplého obdobia roka v mesiacoch máj až august, kedy sa predpokladá výskyt mimoriadne teplých dní. Realizácia úlohy pozostávala z cieleného štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách počas mimoriadne teplých dní so zameraním na zabezpečenie vhodných opatrení na zníženie nepriaznivého vplyvu záťaže teplom na zdravie zamestnancov zo strany zamestnávateľov. V rámci cieleného štátneho dozoru pracovníci odborov a oddelení preventívneho pracovného lekárstva poskytovali informácie, týkajúce sa ochrany zdravia zamestnancov pred zvýšenou záťažou teplom. Kvalitatívne ukazovatele plnenia špecifického opatrenia 5.5 a úlohy 5.5.1 Pracovníci odborov a oddelení PPL RÚVZ realizovali v roku 2022 informačné a podporné aktivity pre zamestnávateľov a zamestnancov priebežne počas celého sledovaného obdobia máj až august. Poradenstvo a konzultácie poskytovali zamestnanci RÚVZ telefonicky alebo priamo počas výkonu štátneho zdravotného dozoru. Základné informácie o ochrane zdravia zamestnancov pred zvýšenou záťažou teplom a počas mimoriadne teplých dní zverejňovali RÚVZ na svojich webových stránkach. RÚVZ Rožňava pripravil propagačné video z výkonu štátneho zdravotného dozoru na vonkajšom pracovisku počas mimoriadne teplého dňa, zameraného na ochranu zdravia zamestnancov pred záťažou teplom pri práci. Kvantifikácia indikátora: • Počet vyriešených podnetov zamestnancov doručených orgánom verejného zdravotníctva na nevhodné pracovné podmienky počas mimoriadne teplých dní : 34 • Počet kontrol vykonaných orgánmi verejného zdravotníctva v rámci štátneho zdravotného dozoru: 531	↑
ŠO 5.6. Rozšírenie siete monitorovacích staníc na sledovanie koncentrácie biologických alergizujúcich častíc (peľové zrná, spóry)							
5.6.1	Vytvoriť príručku pre mestá a obce s identifikáciou potenciálnych invázných rastlín, domáce/autochtónne alergény vyvolávajúcej alergie a návodom, ako tieto rastliny eliminovať. (napr. kosenie pred obdobím kvitnutia, ako často kosiť, ...), prípadne, aké rastliny použiť namiesto alergizujúcich.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Spracovanie príručky a jej distribúcia	Popis stavu: Štátna ochrana prírody SR spracovala informačné letáky v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. s informáciami o jednotlivých invázných druhoch rastlín, vyskytujúcich sa na území Slovenska, vrátane ich popisu, zobrazenia a informácie o spôsobe odstraňovania druhu. Tieto informačné materiály je možné zverejniť na stránke obce. https://invaznedruhy.sopsr.sk/informacne-materialy/ Kvantifikácia indikátora: 20 spracovaných informačných materiálov	✓
5.6.2	Zvýšiť všeobecné povedomie o nebezpečných invázných rastlinách, najmä tých, ktoré spôsobujú alergickú reakciu.	ÚVZ SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet mediálnych výstupov	Popis stavu: ÚVZ SR v spolupráci s vybranými RÚVZ plnia úlohu peľovej informačnej služby. V týždenných intervaloch pravidelne na svojich webových stránkach informujú o aktuálnych peľových alergénoch vyskytujúcich sa v ovzduší. Uvedené údaje zároveň poskytujeme na www.pelovespravodajstvo.sk, kde alergici nájdu ďalšie užitočné informácie týkajúce sa alergénov. Zároveň sme pripravili pre alergikov informačné letáky „Rady pre alergikov počas peľovej sezóny“ a „Fakty a mýty o ambrózii“, ktoré sú zverejnené na našej webovej stránke v sekcii Peľová situácia. Zároveň sme v priebehu roka poskytovali informácie pre médiá. Peľová sezóna v roku 2022 trvala od 15.2.2022 do 4.12.2022. Kvantifikácia indikátora: - 2 informačné letáky pre alergikov - 43 mediálnych výstupov prostredníctvom webových stránok ÚVZ SR a regionálnych úradov VZ - poskytnutie informácií do printových médií, tlačové správy: cca 10 výstupov	✓

ŠO 6.1. Legislatívna podpora opatrení v sídelnom prostredí v oblasti zmeny klímy							
6.1.1	Vypracovať audit/analýzu existujúcich relevantných legislatívnych predpisov, identifikácia prekážok pre podporu opatrení v sídelnom prostredí v oblasti zmeny klímy.	MŽP SR, MV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Realizovaný audit/analýza relevantných legislatívnych predpisov	viď PO.1	↑
6.1.2	Prijať legislatívne úpravy na zlepšenia existujúceho legislatívneho rámca.	MŽP SR, MV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Legislatívne návrhy spracované	Popis stavu: schválený zákon č. 200/2022 Z. o územnom plánovaní - jednou zo zásad je zabezpečiť ekologickú stabilitu a ekologickú konektivitu aj v súvislosti s adaptáciou na zmenu klímy. Verejný záujem je vyjadrený územnoplánovacou dokumentáciou, ktorá okrem iného zohľadňuje podmienky meniacej sa klímy a adaptívnej schopnosti. ÚPD komplexne určuje urbanistickú koncepciu a krajinnú koncepciu vymedzeného územia na všetkých jej stupňoch, zosúladuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce aj adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Pripravovaný Návrh zákona o krajinnom plánovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Návrh zákona o zmene klímy a nízkouhlíkovej transformácii Slovenskej republiky - budú reflektovať aj adaptáciu na zmenu klímy. Kvantifikácia indikátora: 1 legislatívny návrh spracovaný, 2 návrhy vo fáze prípravy	↑
ŠO 6.2. Systematická podpora zahrnutia témy adaptácie na zmenu klímy do plánovacích dokumentov sídiel							
6.2.1	Analyzovať potreby súvisiace s prípravou plánovacích dokumentov sídiel (PHRSR, ÚPN, MÚSES, sektorové plány a ďalšie), z hľadiska zahrnutia témy „adaptácia na dopady zmeny klímy“.	MŽP SR, MIRRI	Disponibilné prostriedky	31.12.2022	Vypracovaná analýza	Popis stavu: riešené v rámci projektu “Metodiky” (SAŽP), ukončenie projektu 31.12.2023. Analýzu k ÚPN obsahuje Metodika hodnotenia a zohľadnenia rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy pri spracovávaní územnoplánovacej dokumentácie na regionálnej a lokálnej úrovni v rámci projektu SAŽP s názvom Metodiky pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy, financovaného cez OP KŽP. Metodika je zverejnená na novej webplatforme pre adaptáciu na zmenu klímy https://www.klima-adapt.sk/metodicke-usmernenia . Kvantifikácia indikátora: 1 analýza	✓
6.2.2	Pripraviť metodiku zostavovania plánovacích dokumentov a zakotviť nový prístup (doplnený o reakciu na súčasné a budúce dopady zmeny klímy) do systému plánovania v sídelnom prostredí.	MŽP SR, MIRRI	Disponibilné prostriedky	30.6.2022	Schválená metodika	Popis stavu: riešené v rámci projektu “Metodiky” (SAŽP), ukončenie projektu 31.12.2023. Metodika hodnotenia a zohľadnenia rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy pri spracovávaní územnoplánovacej dokumentácie na regionálnej a lokálnej úrovni v rámci projektu SAŽP s názvom Metodiky pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy, financovaného cez OP KŽP. Metodika je zverejnená na novej webplatforme pre adaptáciu na zmenu klímy https://www.klima-adapt.sk/metodicke-usmernenia . Kvantifikácia indikátora: 1 metodika	✓
ŠO 6.3. Zostavenie metodík, ktoré budú účinným podkladom pri vytváraní prístupu miest a obcí ku reakcii na dopady zmeny klímy							
6.3.1	Preskúmať existujúce metodiky zo Slovenska a zo zahraničia na hodnotenie zraniteľnosti/odolnosti sídiel na dopady zmeny klímy a zostavovania adaptačnej stratégie pre sídla.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2021	Vytvorená štúdia ako podklad pre vytvorenie metodológie	Analýza prístupov k tvorbe metodiky adaptácie pre sídla bola vypracovaná na základe preštudovaných modelových adaptačných stratégií. V rámci metodiky č. 1 s názvom Metodické usmernenie na vypracovanie stratégie/akčného plánu adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (jeden z výstupov projektu SAŽP s názvom Metodiky pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy financovaný cez OP KŽP https://www.klima-adapt.sk/metodicke-usmernenia) sa analýza existujúcich prístupov nachádza v prílohe 1 <i>Analýza existujúcich prístupov a metodík v krajinách EÚ</i> . Kvantifikácia indikátora: 1 vytvorená štúdia	✓

6.3.2	Vytvoriť optimálnu metodológiu hodnotenia (varianty hodnotenia) zraniteľnosti a zostavovania adaptačnej stratégie pre sídla na Slovensku, zohľadňujúc ich klimatické a územno-správne špecifiká.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	30.6.2022	Vytvorená metodológia	Popis stavu: riešené v rámci projektu “Metodiky” (SAŽP), ukončenie projektu 31.12.2023. Metodické usmernenie na vypracovanie stratégie/akčného plánu adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy vrátane hodnotenia klimatickej odolnosti na lokálnej a regionálnej úrovni spolu s 8 prílohami bolo spracované riešiteľským kolektívom v rámci projektu SAŽP s názvom Metodiky pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy, financovaného cez OP KŽP. Metodika je zverejnená na novej webplatforme pre adaptáciu na zmenu klímy https://www.klima-adapt.sk/metodicke-usmernenia .	✓
ŠO 6.4. Zavedenie národného mechanizmu odbornej podpory pre adaptačný proces v sídlach							
6.4.1	Identifikovať existujúcu odbornú inštitucionálnu kapacitu na Slovensku v oblasti všetkých krokov adaptačného procesu.	MŽP SR, MV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/ s využitím fondov EÚ	31.12.2021	Inventarizácia inštitucionálnych kapacít	Popis stavu: Na národnej úrovni zabezpečuje informačnú a odbornú platformu MŽP SR, Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia - národný kontaktný bod pre adaptáciu, ktorý zabezpečuje komunikáciu s ostatnými ministerstvami, odbornými a vedeckými inštitúciami a ďalšími relevantnými organizáciami, vrátane mimovládnych organizácií. Zároveň zabezpečuje komunikáciu s medzinárodnými a európskymi organizáciami. Kvantifikácia indikátora: V roku 2021 bol ukončený projekt MV SR „Iniciatíva pre sieťovanie aktérov pre znižovanie multi-rizík prírodných a technologických katastrof a hrozieb" a nadväzuje v rámci projektu "R-Plán", ktorého hlavným cieľom je sieťovanie subjektov pre aplikáciu inovovaného prístupu k hodnoteniu rizík prostredníctvom posilnenia cezhraničnej spolupráce v oblasti prevencie, konkrétne zavedením harmonizovanej metódy analýzy a mapovania rizík. Inventarizácia inštitucionálnych kapacít bola vykonaná aj v rámci projektu SAŽP s názvom Metodiky pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy , financovaného cez OP KŽP, ktorého výstupom je 10 metodík popisujúcich kroky adaptačného procesu pre rôzne oblasti. V roku 2024 je plánované zriadiť odborný tím na SAŽP, ktorý bude plniť úlohy adaptácie na zmenu klímy (pozri úlohu 6.4.2).	↑
6.4.2	Vytvoriť mechanizmus komplexnej odbornej podpory sídiel (typu one stop shop) a jeho vnútorného fungovania (napr. využívajúc formalizované partnerstvo existujúcich inštitúcií, prípadne vytvorenie novej inštitúcie).	MŽP SR, MV SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/ s využitím fondov EÚ	31.12.2023	Vytvorený mechanizmus podpory	Popis stavu: V roku 2024 bol zriadený odborný tím na SAŽP, ktorý bude plniť úlohy adaptácie na zmenu klímy. Vychádza to z potreby plnenia aktuálneho strategicko-politického rámca (UNFCC, Parížska dohoda, Európska adaptačná stratégia, NAS, NAP) a tiež z nevyhnutnosti ponúkať expertízu pre dlhodobú podporu transformačných zmien, vychádzajúc z potreby vyvinúť udržateľné a najhodnotnejšie riešenia jedinečných výziev v oblasti adaptácie na zmenu klímy. Tím bude riešiť úlohy v nasledujúcich oblastiach: 1. Aplikovaný výskum v oblasti adaptácie na zmenu klímy 2. Poradenská a konzultačná činnosť v téme adaptácie na zmenu klímy pre rozličné subjekty (klientov) v sídelnom prostredí 3. Budovanie povedomia v adaptácii na zmenu klímy 4. Prevádzka a postupné rozširovanie informačnej (webovej) platformy o adaptácii na zmenu klímy Kvantifikácia indikátora: 1mechanizmus podpory	↑

ŠO 6.5. Doplnenie systému vzdelávania v oblasti reagovania na zmenu klímy pre verejnú správu (štátna správa, samospráva)							
6.5.1	Identifikovať témy vzdelávania verejnej správy v oblasti reakcie na zmenu klímy.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/ s využitím fondov EÚ	31.12.2022	Inventarizácia tém potrebných pre vzdelávanie	Popis stavu: Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) vo vzťahu ku adaptácii na zmenu klímy vykonáva viaceré aktivity. Ide najmä o osvetové a vzdelávacie aktivity. Na internetovej stránke <u>Zelená infraštruktúra v procese adaptácie na zmenu klímy</u> (https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/zelena-infrastruktura-v-procese-adaptacie-na-zmenu-klimy), ktorá je aj informačnou a metodickou podporou pre samosprávy, je zverejnený súbor informácií o princípoch a cieľoch adaptácie v sídelnom prostredí, strategické dokumenty, publikácie, užitočné linky a propagačné materiály. SAŽP organizuje vzdelávacie podujatia (konferencie, semináre, webináre, workshopy): <u>Zelená infraštruktúra v sídlach miest, Zelené opatrenia pre samosprávy</u> (https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-zivotne-prostredie/zmena-klimy/podujatia). SAŽP tiež prevádzkuje <u>Informačnú platformu Zelené hospodárstvo</u> (https://zelene-hospodarstvo.enviroportal.sk/), prostredníctvom ktorej sú verejnosti sprístupňované informácie o subjektoch (podnikateľoch, samosprávach, neziskových organizáciách), ktoré ponúkajú praktické riešenia pre opatrenia relevantné v rôznych oblastiach zeleného hospodárstva, vrátane problematiky adaptačných opatrení na zmenu klímy.	↑
6.5.2	Zostaviť relevantné vzdelávacie materiály a vytvoriť program post-graduálneho celoživotného vzdelávania pre verejnú správu v tejto téme, v gescii MŽP SR pri spolupráci v dohodnutom rozsahu s MV SR a relevantnými rezortmi podľa konkrétnych tém.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly/ s využitím fondov EÚ	31.12.2023	– Zostavené materiály – Vytvorený program celoživotného vzdelávania	Popis stavu: Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) vo vzťahu ku adaptácii na zmenu klímy vykonáva viaceré aktivity. V oblasti vzdelávacích aktivít realizuje akreditovaný vzdelávací program ďalšieho vzdelávania pod názvom Ochrana prírody, biodiverzity a krajiny, určený zamestnancom štátnej a verejnej správy a samosprávy. Program sa v rámci vzdelávacích modulov venuje aj problematike zmeny klímy. Ďalej SAŽP získala oprávnenie na poskytovanie inovačného vzdelávania učiteľov pod názvom Environmentálna výchova a vzdelávanie pre udržateľný rozvoj vydaného MŠVVaŠ SR v októbri 2020. Medzi piatimi témami vzdelávania sa nachádza aj zmeny klímy. SAŽP má stredisko environmentálnej výchovy Dropie, ktoré sa transformuje na Stredisko pre zmenu klímy a environmentálnu výchovu (Living Lab). SAŽP realizuje kampaň klímaTYzuj sa ... a aktivuj sa pre zmenu klímy. Prebieha od septembra 2023 do júna 2024, orientovaná je na širokú verejnosť a školy (https://www.ewobox.sk/sazp/klimatyzuj-sa) SAŽP realizuje osvetovú a vzdelávaciu činnosť aj prostredníctvom portálu EWOBX – portálu environmentálnej výchovy, ktorý má medzi kľúčovými slovami zaradenú aj zmenu klímy. Organizácie pôsobiace v EVVO môžu pod týmto pojmom publikovať obsah a užívatelia portálu si ho môžu vyhľadávať. V súčasnosti je pod týmto kľúčovým slovom publikovaných napr. 233 článkov, 73 udalostí, 45 výziev, 71 informačných zdrojov, 29 ponúk EVVO (https://www.ewobox.sk/o-portali). Zelený vzdelávací fond vznikol v roku 2017, jednou z oblastí podpory projektovej činnosti škôl a MVO bola a je oblasť: Činnosť ZVF 2 Výchovno–vzdelávacie aktivity pre deti a mládež, verejnosť a pedagogických pracovníkov v téme zmierňovania a prispôsobovania sa nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy a ochrany ovzdušia. Kvantifikácia indikátora: 1 vzdelávací program	✓
ŠO 6.6. Posilnenie finančného rámca pre podporu adaptačných opatrení v sídlach							

6.6.1	Implementovať adaptáciu sídelného prostredia ako prioritu pre Partnerskú dohodu 2021 – 2027, nadväzujúce operačné programy a mechanizmy fondov EHP a Nórska.	MIRRI SR, MŽP SR a MF SR	Disponibilné prostriedky	31.12.2021	Téma adaptácie na zmenu klímy v sídlach je súčasťou financovania	viď PO2. - v rámci ŠC2.4 budú podporované aktivity 2.4.1 Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami a 2.4.X. Vytvorenie koncepčných východísk pre realizáciu adaptačných opatrení na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni - vznikla zlúčením dvoch pôvodne navrhnutých aktivít 2.4.5. Aktualizácia plánov manažmentu povodňového rizika, vrátane predbežného hodnotenia povodňového rizika a máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a 2.4.6. Podpora adaptačného procesu na nižších úrovniach riadenia vypracovaním strategických dokumentov na úrovni VÚC, samospráv a v mikroregiónoch a podpora informačných kampaní a programov v oblasti adaptácie na zmenu klímy; žiadne pôvodne navrhované opatrenia, ktoré mali byť podporené v rámci týchto aktivít, neboli vylúčené a došlo tiež ku kumulácii alokácií rozdelených vzhľadom na pridelené alokácie k pôvodným navrhovaným aktivitám. Alokácia je predmetom rokovaní. V rámci programu SK-Klíma sú podporované "Akčné plány na zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy implementované miestnymi orgánmi v mestských územiach" (2 výzvy ACC01 a ACC02, financovanie z FM EHP/NFM). Program SK-Klíma spolufinancovaný z Nórskeho grantu, grantov EHP a štátneho rozpočtu SR podporí 9 slovenských miest v systematickom plánovaní a realizácii praktických opatrení na zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy sumou takmer 12 miliónov eur.	✓
6.6.3	Zaradiť tému – adaptácia na zmenu klímy v sídlach do podporovaných oblastí Envirofondeu.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2021	– Počet projektov – Objem prostriedkov	Environmentálny fond začlenil adaptáciu v sídlach v oblasti A. OCHRANA OVZDUŠIA, Činnosť A3: Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia prostredníctvom adaptačných opatrení, najmä v oblastiach riadenia kvality ovzdušia. Postupne pribúdanie podporovaných činností zameraných na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach v jednotlivých podporovaných oblastiach (Ovzdušie, Voda, Prieskum, výskum a vývoj, Obnova dediny). Kvantifikácia indikátora: V roku 2021 bolo schválených 11 projektov so štátnou dotáciou 1,5mil. EUR pre 6 miest a 5 obcí.	✓
ŠO 7.1. Podpora adaptácie v oblasti horninového prostredia a geológie							
7.1.1	Vykonať hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody v deficitných oblastiach.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2023	Vypracovanie hodnotiacej správy	ŠGÚDŠ od roku 2018 realizoval geologickú úlohu s názvom „Hydrogeologický prieskum deficitných oblastí Slovenskej republiky“ v štyroch hydrogeologických rajónoch. Úloha bola financovaná z OP KŽP, Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy a bola ukončená k 31.12.2023. Kvantifikácia indikátora: 1 záverečná správa a monitorovacia správa, 4 čiastkové záverečné správy, za každú oblasť jedna, s výpočtom množstva vôd	✓
ŠO 7.3. Podpora podnikateľského prostredia v kontexte adaptácie na zmenu klímy							
7.3.1	Analyzovať možnosti poisťovní poskytovať informácie o škodových udalostiach v prípade mimoriadnych udalostí (zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva) v kontexte novej stratégie EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy.	MŽP SR, MF SR, NBS	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Hotová analýza	Popis stavu: NBS oslovila jednotlivé komerčné poisťovne s cieľom zanalyzovať možnosti poisťovní poskytovať informácie o škodových udalostiach v prípadoch mimoriadnych udalostí. OPZK pripravilo podklad. Uvedená úloha sa týka neživotných poisťovní. Tieto poisťovne disponujú informáciami o škodových udalostiach v nasledovnom členení:- dátum vzniku škodovej udalosti/poistnej udalosti, - miesto vzniku škodovej udalosti/poistnej udalosti, - príčina vzniku škodovej udalosti/poistnej udalosti, riziko, - predmet poistenia škodovej udalosti/poistnej udalosti, - celková výška hlásenej škody/poistnej udalosti, poskytnuté plnenie/RBNS – Rezerva. Poisťovne disponujú určitými agregovanými dátami pre potreby CAT zaistenia. Tieto sú však robené na ad-hoc báze. Poisťovne momentálne nedisponujú relevantnými a konzistentnými agregovanými údajmi/analýzami na mimoriadnych udalostiach akými sú povodne, zosuvy, víchrice, požiare (spôsobené extrémnymi prejavmi počasia – extrémne zrážky, vlny horúčav, sucho). Uvedené škodové udalosti (tzv. katastrofy) sú v poisťovniach evidované a registrované rôzne, cca posledných 15 rokov. Pre dotknutý účel sú zaujímavé najmä nasledujúce živelné riziká: povodeň, záplava, víchrica, búrlivý vietor, krupobitie, zosuv pôdy, skál, zeminy, zrútenie lavín, tiaž snehu, nepriamy úder blesku	↑

7.3.2	Zapojiť sektor poisťovníctva (komerčné poisťovne, zdravotné poisťovne) do mapovania dostupnosti, zberu a spracovania informácií a údajov.	MŽP SR	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Počet zapojených subjektov	viď úloha 7.3.1	↑
ŠO 7.5. Zlepšenie podpory adaptácie u sociálne ohrozených obyvateľov a ľudí v chudobe							
7.5.1	Prijať Konceptiu na ochranu odberateľov spĺňajúcich podmienky energetickej chudoby.	ÚRSO	Rozpočtové prostriedky kapitoly	31.12.2022	Schválená koncepcia	Popis stavu: Úloha je splnená. Pozn. úlohou ÚRSO je “vypracovať” koncepciu a predložiť koncepciu vláde SR. Kvantifikácia indikátora: 1 vypracovaná koncepcia	✓

Vysvetlivky k použitým symbolom v tabuľke:

- ↑ stav sa zlepšuje
- ↓ stav sa zhoršuje
- ✓ úloha je splnená
- 0 úloha sa neplní/ žiaden progres